

**Opintorakennesuunnitelman laatiminen nopeampaa valmistu-
mista suunnitteleville opiskelijoille, HAAGA-HELIAN Porvoon
yksikön suomenkielisessä liiketalouden koulutusohjelmassa**

Essi Kähö

Jenni Lehtisalo

Opinnäytetyö

Liiketalouden koulutusohjelma

15.10.2013

Liiketalouden koulutusohjelma

<p>Tekijä tai tekijät Essi Kähö, Jenni Lehtisalo</p>	<p>Ryhmätunnus tai aloitusvuosi 2011</p>
<p>Raportin nimi Opintorakennesuunnitelman laatiminen nopeampaa valmistumista suunnitteleville opiskelijoille, HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön suomenkielisessä liiketalouden koulutusohjelmassa</p>	<p>Sivu- ja liitesivumäärä 52 + 4</p>
<p>Opettajat tai ohjaajat Aarni Moisala</p>	
<p>Tämä opinnäytetyö on produktityyppinen opinnäytetyö eli kehittämishanke. Tarkoituksena oli suunnitella konkreettinen pikaopintopolku HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön suomenkielisille liiketalouden opiskelijoille, joiden tarkoitus on valmistua nopeassa, noin kahden vuoden aikataulussa. Ammattikorkeakoulututkinnon laajuus vaihtelee 210 opintopisteestä aina 270 opintopisteeseen. Päätoimisesti opiskellen opiskeluaika on 3,5 - 4 vuotta. Porvoon toimipisteessä voi ainoastaan suorittaa 210 opintopisteen tutkinnon.</p> <p>Kehityshanketta varten tehtiin tutkimus, joka toteutettiin keväällä 2013. Tutkimukseen osallistui HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön liiketalouden opiskelijoita, jotka ovat suorittaneet tai ovat suorittamassa tutkintoaan nopeutetusti. Opinnäytetyön teoreettisena viitekehystenä on käytetty yleisesti ottaen ammattikorkeakouluihin ja opiskeluun liittyvää kirjallisuutta.</p> <p>Kehityshankkeen ja sen puitteissa toteutetun tutkimuksen myötä selvisi, että uuden opintorakennesuunnitelman laatiminen oli erittäin ajankohtaista ja tarpeellista. Tähän liittyy vahvasti ammattikorkeakoulu-uudistus, joka toteutetaan vuosina 2011 – 2014. Uudistuksen myötä esimerkiksi ammattikorkeakoulujen rahoitusta uudistetaan tukemaan paremmin nykyisiä tavoitteita, kuten opiskelijoiden nopeampaa siirtymistä työmarkkinoille.</p> <p>Heikkouksia nykyisessä korkeakoulujärjestelmässä onkin viivästynyt opiskeluiden aloittaminen, hidas valmistuminen ja useat eri tutkinnot. Tämän opinnäytetyö painottaa nopean valmistumisen merkitystä niin yksilö kuin kansallisella tasolla.</p>	
<p>Asiasanat Opintorakennesuunnitelma, HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu, pikalinja, ammattikorkeakoulu-uudistus</p>	

Bachelor of Business Administration

<p>Authors Essi Kähö, Jenni Lehtisalo</p>	<p>Group or year of entry 2011</p>
<p>The title of thesis Study plan structure for quicker graduation students in HAAGA-HELIA Porvoo unit, Finnish-language Degree Programme for Business Administration.</p>	<p>Number of report pages and attachment pages 52 + 4</p>
<p>Advisor(s) Aarni Moisala</p>	
<p>The purpose of this thesis was to develop an explicit study plan structure for those students who want to graduate quickly, approximately in two years in HAAGA-HELIA University of Applied Sciences, Porvoo unit. The extent of polytechnic degree studies is generally 210 - 270 study points (ECTS), which means 3.5 - 4 years of full-time study. In Porvoo unit degree studies is always 210 study points.</p> <p>The research was carried out as a survey and it was conducted in the spring of 2013. The participants in the survey were HAAGA-HELIA Porvoo unit students who have graduated or are graduating in quicker propagation speed. The theoretical framework was based on literature on University of Applied Sciences and generally studying.</p> <p>According to this Thesis, a new study plan structure was important and topical. Polytechnics will be developed in 2011 – 2014. For example polytechnic financing will be overhauled to better support current objectives, such as speedy transfer to the labor market. The weaknesses in the current higher education system are delayed placement in education, delayed graduation and multiple educations.</p> <p>This Thesis emphasizes the importance of graduation more speedily at an individual level but also at the national level.</p>	
<p>Key words Study plan structure, HAAGA-HELIA University of Applied Sciences, speedy graduation, development, labor market</p>	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Kehittämishankkeen tavoitteet ja merkitys	1
1.2	Kehityshankkeessa käsiteltävä ongelma ja kehityshankkeen raja- aus	2
1.3	Opinnäytetyön rakenne	2
2	Ammattikorkeakoulu ja HAAGA-HELIA.....	4
2.1	Ammattikorkeakoulututkinto	4
2.2	HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu	5
2.3	HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu: Porvoon yksikkö	6
2.4	Liiketalouden koulutusohjelma, Porvoo, nuoret.....	7
2.5	Liiketalouden koulutusohjelma, Porvoo, aikuiset	8
3	Opintojen eteneminen.....	10
3.1	Opintojen rakenne	10
3.1.1	Suoritettavat perusopinnot.....	11
3.1.2	Suoritettavat ammattiopinnot	12
3.2	AHOTT	15
3.3	Opinto-ohjaus.....	15
3.4	Opiskelumotivaatio sekä opiskelijan merkitys opiskelussa	17
4	Ammattikorkeakoululaki 9.5.2003/351.....	19
4.1	Ammattikorkeakoulujen nykytila	19
4.2	Ammattikorkeakoulujen rahoitus.....	20
4.3	Kansantaloudellinen merkitys.....	22
5	Ammattikorkeakoulujen uudistusprosessi 2011 – 2014.....	25
5.1	Syitä uudistukselle.....	25
5.2	Uudistusprosessi.....	25
5.3	Uudistusprosessin tavoitteet	26
5.4	Uudistusprosessin vaikutuksia	27
6	Opintorakenteen uudistaminen.....	29
6.1	Tiedonkeruu ja sen hyödyntäminen.....	29
6.2	Tutkimusaineiston purku	29
6.3	Kyselylomakkeen avoin kysymys	30

6.4	Opinnot	33
6.5	Opintorakenne nopeammin valmistuville opiskelijoille	40
6.5.1	Taloushallinnon opiskelijoille.....	41
6.5.2	Kansainvälisen kaupan ja myynnin opiskelijoille.....	43
6.5.3	Aikuisopiskelijoille.....	44
7	Yhteenveto ja kehitysideoita tulevaisuudelle	45
7.1	Opinnäytetyön merkitys	45
7.2	Tulevaisuuden kehitysideat	46
	Lähteet.....	47
	Liitteet.....	53
	Liite 1. Saatekirje	53
	Liite 2. Kyselylomake.....	54

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on suunnitella konkreettinen pikaopintopolku HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön suomenkielisille liiketalouden opiskelijoille, joiden pyrkimyksenä on valmistua alle 3,5 vuoden tavoiteajan. Kyseessä on produktiivinen opinnäytetyö eli kehittämishanke. Toimeksiantajana on HAAGA-HELIAN suomenkielisen liiketalouden koulutusohjelmanjohtaja Heljä Mäntylä.

Kehityshankkeen idea lähti sen tarpeellisuudesta. HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön opiskelijoiden keskuudessa on selvästi noussut tarve ja motivaatio valmistua nopeutusti, noin kahden vuoden aikataulussa. Näin ollen opiskelijat tarvitsevat selkeän opintorakennesuunnitelman, jonka avulla opintojen suorittaminen onnistuu alle 3,5 vuodessa.

1.1 Kehittämishankkeen tavoitteet ja merkitys

Kehittämishankkeen tavoite on rakentaa HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön liiketalouden opiskelijoille nopeutettu koulutusohjelman rakenne, jota opiskelijat voivat hyödyntää tehdessään henkilökohtaista opintosuunnitelmaa jo heti opintojen alussa. Tavoitteena on rakentaa kokonaisuus, joka palvelee opiskelijoita, mutta sen lisäksi myös HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön opinto-ohjaajia. Opinto-ohjaajat voivat hyödyntää uutta opintorakennesuunnitelmaa esimerkiksi nopeutetusti opintojaan suorittavien opiskelijoiden opinto-ohjauksessa.

Kehityshanke on merkittävä niille opiskelijoille, jotka ovat valmiita suorittamaan opintonsa nopeutetusti. Opiskelijat saavat heti opintojensa alussa selkeän kuvan ja ohjeet siitä, mitä opintoja tulee suorittaa missäkin järjestyksessä, jotta valmistuminen alle 3,5 vuodessa on mahdollista. Samalla koulutus voi muuttua yhä enemmän opiskelijan tarpeet ja lähtökohdat huomioivaksi kokonaisuudeksi.

1.2 Kehityshankkeessa käsiteltävä ongelma ja kehityshankkeen rajaus

Opinnäytetyön ja kehityshankkeen pääongelma on: Miten Porvoon liiketalouden suomenkieliset opiskelijat voivat valmistua nopeammin kuin asetetussa tavoiteajassa (3,5 vuotta)?

Mahdollisia alakysymyksiä ovat:

1. Mitkä ovat haasteet opetushallinnon ja opintojen rakenteen osalta?
2. Mitkä ovat haasteet yksittäisen opiskelijan kannalta?
3. Mitkä ovat haasteet opinto-ohjauksen kannalta?

Kehityshanke on rajattu vain koskemaan HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön suomenkielisen liiketalousohjelman päivä- ja iltaopiskelijoita. Selkeä rajaus liiketalouden koulutusohjelmaan on tehty, koska tämän opinnäytetyön kirjoittajilla ei ole kokemuksia muista koulutusohjelmista tai niiden rakenteista. Kehityshanke on myös rajattu koskemaan vain HAAGA-HELIAN Porvoon yksikköä, koska HAAGA-HELIAN eri yksiköiden opintorakennesuunnitelmat eroavat Porvoon yksikön opintorakenteesta ja kehityshankkeesta olisi tullut liian laaja ja epäselvä.

1.3 Opinnäytetyön rakenne

Tämä opinnäytetyö koostuu teoreettisesta ja empiirisestä osasta. Opinnäytetyön luvussa kaksi perehdytään yleisesti ammattikorkeakouluun, ammattikorkeakoulututkintoon sekä lähemmin HAAGA-HELIA ammattikorkeakouluun ja sen toimintaan. Luvun lopussa tarkastellaan HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun Porvoon yksikköä ja sen toimintaa.

Luku kolme keskittyy opintoihin HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön ammattikorkeakoulun, liiketalouden koulutusohjelmassa. Luvussa käsitellään koulutusohjelman opintojen rakennetta, suoritettavia opintojaksoja ja niiden sisältöä. Samalla avataan käsitteitä AHOTT sekä opinto-ohjaus ja niiden merkitys opiskelussa sekä pohditaan opiskelumotiivaatiota.

Luvussa neljä käsitellään vuoteen 2013 asti voimassa olevaa ammattikorkeakoululakia, ammattikorkeakoulujen rahoitusmuotoa sekä pohditaan opiskelijoiden merkitystä kansantalouden näkökulmasta. Tästä luonnollisena siirtymänä luvussa viisi käsitellään ammattikorkeakoulujen uudistusprosessia. Vuosina 2011 – 2014 toteuttava uudistusprosessi liittyy keskeisesti tähän opinnäytetyöhön, koska ammattikorkeakoulu-uudistus painottaa tuloksellisuutta korkeakoulujen rahoituksessa. Mitä tehokkaammin opiskelijat ammattikorkeakouluissa opiskelevat, sitä korkeampi korkeakoulukohtainen rahoitus on.

Teoreettisen osuuden jälkeen luvussa kuusi siirrytään produktiivisen kehittämisen eli opintorakennesuunnitelman laatimiseen nopeampaa valmistumista suunnitteleville opiskelijoille, HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön suomenkielisessä liiketalouden koulutusohjelmassa. Luvussa on tarkoitus antaa konkreettinen opintopolkuopas nopeasti valmistuville opiskelijoille.

Opinnäytetyön viimeisessä luvussa, luvussa seitsemän on yhteenveto ja omaa pohdintaa tulevaisuudelle; olisiko mahdollista jatkossakin kehittää pikalinjalaisten opintorakennetta omaksi opintopoluksi HAAGA-HELIAN Porvoon yksikölle.

2 Ammattikorkeakoulu ja HAAGA-HELIA

Ammattikorkeakoulujen (AMK) tehtävänä on antaa opiskelijoille työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen ja taiteellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus- ja kehitystyö palvelee opetusta sekä tukee alueen kehitystä, elinkeinoja ja työelämää. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla on yhteensä 25 ammattikorkeakoulua vuonna 2013. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2011a.)

2.1 Ammattikorkeakoulututkinto

Ammattikorkeakoulututkinto on käytännönläheinen korkeakoulututkinto. Ammattikorkeakoulututkinnon laajuus on 210 opintopistettä ja päätoimisesti opiskellen opiskeluaika on 3,5 - 4 vuotta. Aikuiskoulutuksena järjestettävissä koulutusohjelmissa opinnoista on mahdollista suoriutua lyhyemmässä ajassa. Aikaisemmat opinnot, esimerkiksi saman alan opistotutkinto tai työkokemus, lyhentävät yleensä opiskeluaikaa. (Opintoluotsi 2011). On kuitenkin muistettava, että aikaisemmat opinnot eivät automaattisesti lyhennä opiskeluaikaa vaan tähän liittyy AHOTT – prosessi, josta kerrotaan enemmän luvussa kolme.

Tutkintonimike syntyy seuraavasti: ammattikorkeakoulussa suoritettuun tutkintoon liitetään koulutusalan nimi sekä tutkintonimike ja ammattikorkeakoulututkinnon osalta tarvittaessa lyhenne AMK ja ylempään ammattikorkeakoulututkinnon osalta lyhenne ylempi AMK.

Ammattikorkeakoulut suunnittelevat itse koulutusohjelmien sisällöt. Samannimisten koulutusohjelmien opinnot voivat eri ammattikorkeakouluissa koostua erilaisista opintokokonaisuuksista ja -jaksoista. Ammattikorkeakoulututkinto kuitenkin muodostuu aina perusopinnoista, ammattiopinnoista, vapaasti valittavasti opinnoista, työharjoittelusta ja opinnäytetyöstä. (Opintoluotsi 2011.)

2.2 HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun toiminnan lähtökohtana ovat yritys-elämän tarpeet, joihin koulu vastaa työelämäläheisellä ja korkeakoulutasoisella koulutuksella (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012a.) HAAGA-HELIA toimii yhteensä kuudessa eri toimipisteessä: Haagassa, Malmilla, Vallilassa, Pasilassa, Porvoossa sekä Vierumäellä.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun missio on kouluttaa palvelu-, myynti- ja yrittäjähenkisiä asiantuntijoita. Missio on myös tutkia ja kehittää innovatiivisia palveluita, tuotteita ja yritystoimintaa koulun alueella elinkeinoelämän ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun visiona on olla osaamiseltaan ja laadultaan johtava, opiskelijoiden, yritysten ja työyhteisöjen menestystä palveleva, kansainvälisesti kasvava ammattikorkeakoulu. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012b.)

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun koulutusaloja ovat liiketalous, tietotekniikka, hotelli-, ravintola- ja matkailuala, johdon assistenttityö, toimittajakoulutus, liikunta-ala sekä ammatillinen opettajankoulutus. Ammattikorkeakoulun tavoitteena on kouluttaa liike-elämän ja palveluelinkeinojen asiantuntijoita sekä tutkia ja kehittää näihin aloihin liittyvää osaamista ja toimintaa. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012a).

Vuonna 2012 HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulussa opiskeli 10 844 opiskelijaa, 570 lähtevää ja 300 saapuvaa vaihto-opiskelijaa ja yhteistyötä tehtiin yli 200 yhteistyökorkeakoulun kanssa. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun vuosikertomus 2012.)

2.3 HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu: Porvoon yksikkö

Porvoon toimipisteessä eli Porvoo Campuksella valmistuu tradenomeja, restonomeja ja restonomeja (ylempi amk). Opiskelijat voivat erikoistua kansainväliseen kauppaan ja myyntiin, taloushallintoon, matkahallintoon, myyntiin ja asiakaspalveluun, matkapalveluiden kehittämiseen ja tapahtumajärjestämiseen. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun vuosikertomus 2012).

Porvoo Campuksella toimivat yhdessä HAAGA-HELIA ja Laurea-ammattikorkeakoulujen Porvoon yksiköt, minne yksiköt siirtyivät tammikuussa 2011. Porvoo Campus kokoaa alueen korkeakouluopetuksen saman katon alle ja samalla turvaa Itä-Uudenmaan korkeakoulutuksen ja aluekehityksen. (Porvoo Campus 2011a.)

Kun HAAGA-HELIA Porvoon matkailun ja liiketalouden koulutusohjelmat muuttivat uudelle Campukselle, nämä kuusi koulutusohjelmaa ottivat käyttöönsä uudet opetus-suunnitelmat, mitkä perustuivat tutkivaan ja kehittävään oppimiseen. Tutkiva ja kehittävä oppiminen tarkoittaa käytännössä työelämälähtöisiä oppimisprojekteja, joissa kaikki osapuolet asettuvat oppijan rooliin. Uusi toimintatapa on ilmennyt kehittämistehtävien soveltamisena oppimisprojekteissa yhdessä yritysten, opettajatiimien ja opiskelijoiden kanssa. (Porvoo Campus 2011b.)

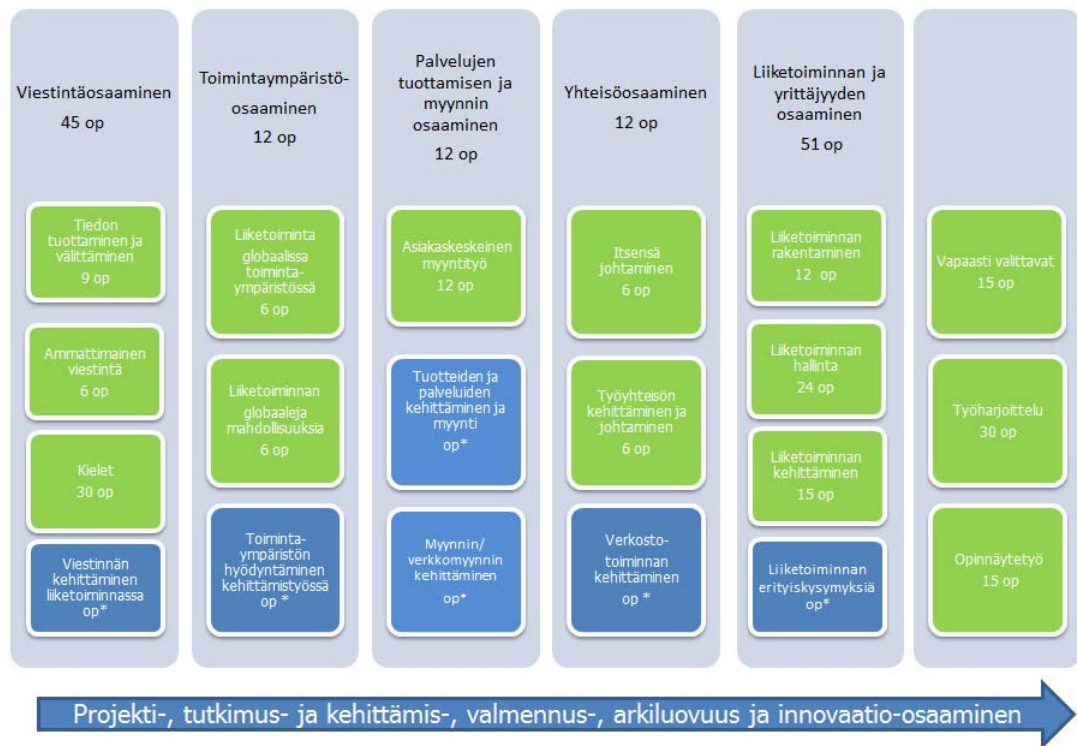
Syksyllä 2011 ja 2012 Porvoo Campukselle haki noin 100 ensisijaista hakijaa opiskelemaan liiketaloutta ja aloituspaikkoja oli kumpanakin vuonna 56. Syksyllä 2013 aloituspaikkojen lukumäärää oli nostettu 94:n ja samana syksynä ensisijaisten hakijoiden määrä lähes kaksinkertaistui 100 hakijasta reiluun 180 hakijaan. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2013.)

2.4 Liiketalouden koulutusohjelma, Porvoo, nuoret

Liiketalouden nuorten koulutusohjelmasta valmistuu tradenomeja ja tutkintotaso on AMK-tutkinto. Koulutusohjelman laajuus on 210 opintopistettä ja kesto 3,5 vuotta. Koulutusohjelma toteutetaan päiväohjelmana sekä opetus on projektipohjaista perustuen tutkivaan ja kehittävään oppimiseen. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012c.)

Opiskelijat erikoistuvat valitsemalla suuntautumisvaihtoehdon: kansainvälinen kauppa ja myynti, taloushallinto sekä syksyllä 2013 aloittava kaksikielisiä tradenomeja tuottava koulutuspolku, jossa suuntautumisvaihtoehto on myynti ja visuaalinen markkinointi. Liiketalouden koulutusohjelma koostuu perusopinnoista (60 op), ammattiopinnoista (90 op), vapaasti valittavista opinnoista (15 op), työharjoittelusta (30 op) ja opinnäytetyöstä (15op).

Nuorten tradenomikoulutuksen opintokokonaisuudet on kuvattu alla kuviossa 1. Vihreät kokonaisuudet ovat pakollisia tai vaihtoehtoisia ja siniset vapaasti valittavia. Opinnoista on suoritettava vähintään 15 opintopistettä vieraalla kielellä.

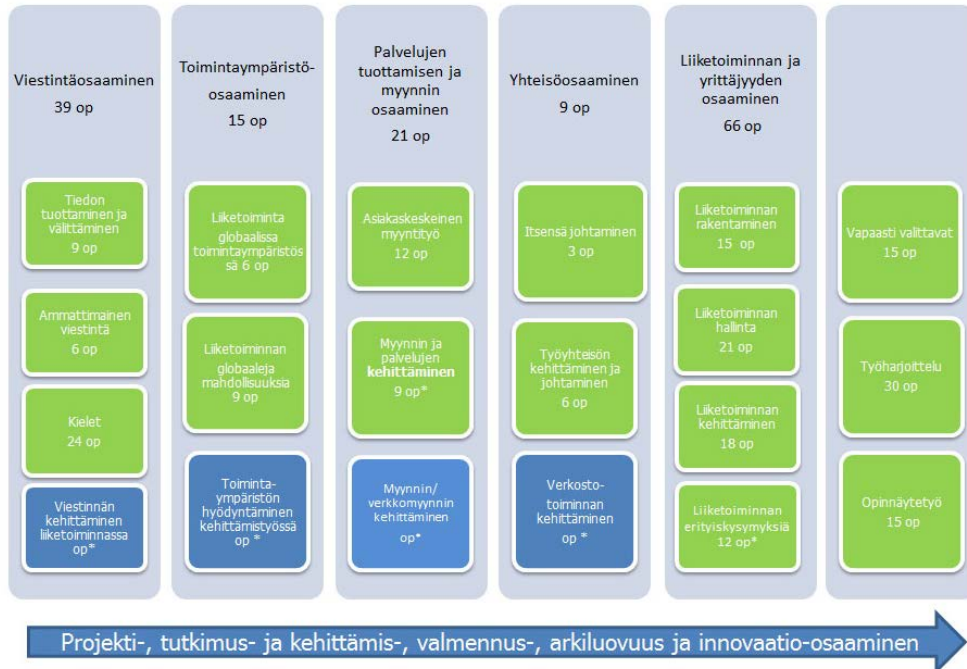
Kuvio 1. Tradenomi opintojen rakenne, moduulit ja opintojaksot (nuoret).
(HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2011d.)

2.5 Liiketalouden koulutusohjelma, Porvoo, aikuiset

Liiketalouden aikuisten koulutusohjelmasta valmistuu tradenomeja ja tutkintotaso on AMK-tutkinto. Koulutusohjelman laajuus nuorten koulutusohjelman tavoin on 210 opintopistettä ja kesto 3,5 vuotta. Aikaisemmat opinnot ja työssä hankittu osaaminen voidaan tunnustaa osaksi tutkintoa, mikä voi lyhentää opiskeluaikaa. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012e.)

Lähiopetusjaksot vuonna 2013 – 2014 toteutetaan maanantai- ja tiistai-iltaisain sekä muutamana lauantaina lukukauden aikana. Aikuisille suunnatussa liiketalouden koulutusohjelmassa on 20 aloituspaikkaa. Koulutus on suunnattu toisen asteen tutkinnon suorittaneille henkilöille, joilla on vähintään kahden vuoden työkokemus. Liiketalouden aikuiskoulutusohjelmassa suuntautumisvaihtoehtona on yrityksen taloushallinto, mutta opiskelijalla on myös mahdollisuus erikoistua 12 opintopisteen verran henkilöstöjohtamiseen, lähinnä myynnin johtamiseen. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012e.)

Koulutusohjelma koostuu perusopinnoista (60 op), ammattiopinnoista (90 op), vapaasti valittavista opinnoista (15 op), työharjoittelusta (30 op) ja opinnäytetyöstä (15op).
Aikuisten tradenomikoulutuksen opintokokonaisuudet on kuvattu alla kuviossa 2.

Kuvio 2. Tradenomi opintojen rakenne, moduulit ja opintojaksot (aikuiset).
HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012f.)

3 Opintojen eteneminen

Tässä luvussa käsitellään opintojen rakennetta ja liiketalouden koulutusohjelmassa suoritettavia opintojaksoja sekä niiden sisältöä. Opintojen suorittamisessa on huomioitava esimerkiksi suoritettavien opintojaksojen suoritusjärjestys, sillä joidenkin opintojaksojen edellytyksenä on perusopintojen suorittaminen. Tämän tyyppiset asiat tulee ottaa huomioon, kun suorittaa opintoja nopeutetusti.

3.1 Opintojen rakenne

Ammattikorkeakoulu opiskelijan tulisi suorittaa lukuvuonna 40 opintoviikkoa. Opintoviikolla tarkoitetaan arvioitua opiskelijan keskimääräistä 40 tunnin työpanosta opintojen tavoitteiden saavuttamiseksi. Ammattikorkeakoulu tutkintoon johtavien opintojen kokonaisuus liiketaloudessa on 140 opintoviikkoa (Asetus ammattikorkeakouluopinnoista (256/1995) 2 luku 5 § (3.3.1995/256)). Opintoviikko on kuitenkin vanhentunut termi korkeakouluissa. Opintoviikon on korvannut termi opintopiste. Opintopiste ilmoittaa koulutuksen laajuuden (Aalto-yliopisto 2012). Liiketalouden opiskelijoiden tulisi suorittaa keskimäärin lukuvuodessa 60 opintopistettä pysyäkseen asetetussa tavoiteajassa 3,5 vuotta.

Koulutusohjelma rakenne HAAGA-HELIAn liiketalouden opiskelijoille koostuu perusopinnoista (60 op), ammattiopinnoista (90 op), vapaasti valittavista opinnoista (15 op), työharjoittelusta (30op) sekä opinnäytetyöstä (15op). Ensimmäisenä lukuvuonna opiskelijat opiskelevat yhteisiä perusopintoja, jonka jälkeen ensimmäisen vuoden keväällä opiskelijat valitsevat koulutuslinjan: taloushallinnon tai kansainvälisen kaupan ja myynnin.

Toisen vuoden syksyllä opiskelijat aloittavat opiskelun omissa koulutuslinjoissaan, jolloin suoritetaan pääasiassa ammattiopintoja. Kolmannen vuoden syksyille jää muutama ammattiopinnon opintojakso, valinnaisia sekä vaihtoehtoisia opintoja. Myöhemmin keväällä opiskelijat suorittavat työharjoittelun, minkä laajuus on 30 op eli 100 työpäivää (20 työviikkoa). Alkavalla neljännen vuoden syksyllä kirjoitetaan opinnäytetyö ja lopulta valmistutaan.

3.1.1 Suoritettavat perusopinnot

Perusopintojen tarkoituksena on antaa opiskelijoille yleiset liiketoimintaosaamisen valmiudet sekä ammattiosaaminen. Perusopinnot ovat riippumatta yksiköstä tai koulutuslinjasta yhtenäiset. Perusopinnot voitaisiin suorittaa korvaavasti missä tahansa ammattikorkeakoulu yksikössä. Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakoulujen perusopinnoista on määritelty (352/ 2003) 3 luvun 7§ seuraavanlaisesti:

Perusopintojen tavoitteena on antaa opiskelijalle laaja-alainen yleiskuva asianomaisen tehtäväalueen asemasta ja merkityksestä yhteiskunnassa, työelämässä ja kansainvälisesti, perehdyttää opiskelija asianomaisen tehtäväalueen yleisiin teoreettisiin perusteisiin ja viestintään sekä antaa hänelle 8 §:ssä tarkoitettu kielitaito.

Kuvio 3 on HAAGA-HELIAN Porvoon liiketalouden koulutusohjelman rakenne perusopinnoista. Kokonaisuus on jaettu seitsemään osa-alueeseen. Osa-alueiden tarkoituksena on, että opiskelija hallitsee liiketalouden perusteet, minkä jälkeen opiskelija on valmis syventymään ammatillisiin opintoihin.

Liiketalouden koulutusohjelma, Porvoo		Opintopisteet
Perusopinnot		60
Pakolliset perusopinnot		
	Tiedon tuottaminen ja välittäminen	9
	Ammattimainen viestintä	6
	Liiketoiminta globaalisessa toimintaympäristössä	6
	Asiakaskeskeinen myyntityö	12
	Oman työn johtaminen	6
	Liiketoiminnan rakentaminen	12
	Kieliopinnot	9

Kuvio 3. HAAGA-HELIAN liiketalouden koulutusohjelman perusopinnot HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012g.)

Tiedon tuottamisen ja välittämisen tarkoituksena on antaa opiskelijalle työvälineet hyödyntää verkkoa ja opettaa opiskelijoita tiedon hankinnassa. Opiskelija tutustuu Internetin ja tietokoneen toiminnallisuuden perusteisiin sekä osaa hyödyntää tietotekniikan välineitä

ja liike-elämän sovelluksia sekä opinnoissaan että työelämässä. *Ammattimaisessa viestinnässä* opiskelija kehittää viestintätaitojaan sekä osaa käyttää eri työvälineitä hyödykseen.

Viestinnän osiossa painotetaan kielellistä ja suullista osaamista sekä nykyajan työvälineen eli sosiaalisen median vastuullista käyttämistä. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012h.)

Perusopintoihin kuuluva kokonaisuus *liiketoiminta globaalissa toimintaympäristössä* pitää sisällään kansantalouden sekä yhtiö ja velvoiteoikeuden opintojaksot (6op). Kansantalouden tavoitteena on, että opiskelija käsittää kansantaloustieteen peruskäsitteet ja keskeiset teorit. Opintojakso antaa myös valmiuden ja osaamisen toimia yrittäjänä, työntekijänä ja yksityishenkilönä yhteiskunnassamme. Yhtiö ja velvoiteoikeuden opintojaksolla opiskelija osaa velvoiteoikeuden perusteet sekä osaa hankkia relevanttia juridista tietoa. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012i.)

Asiakaskeinen myyntityö koostuu kolmesta eri opintojaksosta. Opintokokonaisuuden jälkeen opiskelija ymmärtää asiakaslähtöisen myynnin ja markkinoinnin perusteet ja tuntee sopimusoikeuden keskeiset periaatteet sekä hallitsee taloudellisen suunnittelun.

Oman työn johtaminen koostuu oman työn kehittämisestä sekä tekemisen taidon opintojaksosta. Tavoitteena on tukea oman oppimisvalmiuksien ja urapolun suunnittelussa. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012j.)

Liiketoiminnan rakentamisen tarkoitus on, että opiskelija ymmärtää liiketoiminnan perusteet sekä hallitsee laskentatoimen ja osaa soveltaa talousmatematiikkaa yritystoiminnassa. Kokonaisuus on laaja; siihen kulminoituu opiskelussa merkittävät osaamisen taidot sekä oppimisen hyödyntäminen työelämässä. Opiskelijan tulee opiskella ammattiopinnoja vähintään 15 opintopistettä muulla kuin koulutusohjelman kielellä. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012h.)

3.1.2 Suoritettavat ammattiopinnot

Nuorisopuolen opiskelijat valitsevat suuntautumisvaihtoehdoksi kansainvälisen kaupan ja myynnin, taloushallinnon tai uuden kaksikielisen opintopolun myynnin ja visuaalinen markkinoinnin, försäljning och visuell. Tässä uudessa opintopolussa erikoistutaan jo

heti ensimmäisestä vuodesta lähtien. Iltapuolen opiskelijat suuntautuvat taloushallintoon tai henkilöstöjohtamiseen. Kansainvälisen kaupan ja myynnin sekä taloushallinnon ammattiopinnot poikkeavat sisällöltään, mutta joitakin samoja opintojaksoja on, koulutuslinjasta riippumatta. Koulutusohjelma rakenne ammattiopinnoista on esitetty alla olevassa kuviossa 4.

Liiketalouden koulutusohjelma, Porvoo		Opintopisteet
Ammattiopinnot		90
Pakolliset ammattiopinnot		
	Liiketoiminnan hallinta	24
	Liiketoiminnan globaaleja mahdollisuuksia	6
	Työyhteisön kehittäminen ja johtaminen	6
	Liiketoiminnan kehittäminen	15

Kuvio 4. HAAGA-HELIA:n liiketalouden koulutusohjelman perusopinnot (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012i.)

Taloushallinnon sekä kansainvälisen kaupan ja myynnin opiskelijat suorittavat yhteisiä ammattiopintoja. Opintojaksojen tarkoituksena on antaa opiskelijoille teoreettinen osaaminen sekä käytännön taidot, että tulevaisuuden tradenomeina voivat työskennellä asiantuntijatehtävissä. Liiketoiminnan globaaleja mahdollisuuksia (6op) koostuu kvantitatiivisesta sekä kvalitatiivisista opintojaksoista. Opiskelija tutustuu eri tutkimusmenetelmiin, joiden tarkoituksena on antaa opiskelijalle valmiudet opinnäytetyö prosessiin. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012j.)

Tärkeä osa tradenomin tutkintoa on palvelujen tuottaminen ja myynnin osaaminen. Porvoossa opiskelijat harjoittelevat ensimmäisestä lukuvuodesta lähtien palvelujen tuottamista projektilähtöisen opiskelun myötä. Projektit toteutetaan yhteistyössä Itä-Uudellamaalla toimivien pk-yritysten kanssa ja yritykset ovat projektien toimeksiantajia. Kirjanpidon perusteet (3op) kuuluu ammattiopintoihin sekä kansainvälisen kaupan ja myynnin että taloushallinnon opiskelijoille. Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää kirjanpitovelvollisuuden, sen eri tehtävät sekä hallitsee kirjaussäännöt. Toiminnanohjauksessa (3op) opiskelijat tutustuvat toiminnanohjausjärjestelmiin (ERP) sekä ymmärtävät tämän merkityksen liiketoiminnassa. Yrityksen ostot ja logistiikka - opintojakso on yleiskatsaus hankintojen ja logistiikan maailmaan. Kansainvälisen kau-

pan ja myynnin opiskelijat syventyvät opiskelussaan myös yrityksen hankintaprosesseihin viennin ja tuonnin näkökulmasta. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012k.)

Suoritettavat taloushallinnon ammattiopintojaksot ovat päivä- sekä iltapuolen opiskelijoille samat. Tämä mahdollistaa päiväpuolen opiskelijoiden opiskelun myös iltapuolella ja päinvastoin. Taloushallinnosta valmistunut tradenomi on valmis toimimaan yrittäjänä sekä työskentelemään organisaatioissa asiantuntijatehtävissä. Taloushallinnon tradenomi hallitsee sisäisen ja ulkoisen laskentatoimen sekä yritysten taloudellisen ohjauksen. Taloushallinnon opiskelijat syventyvät kirjanpitovelvollisuuteen, osaavat laatia tilinpäätöksen itsenäisesti, tietävät kansainvälisen konsernitilinpäätöksen keskeisimmät erot suomalaisen tilinpäätöskäytäntöön sekä hallitsevat eri yhtiömuotojen- ja henkilöverotuksen. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012k; HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012l.)

Kansainvälisen kaupan ja myynnin sekä visuaalinen markkinoinnin ammattiopinnot ovat suoritettavissa vain päiväpuolella eli liiketalouden nuorten koulutusohjelmassa. Kansainvälisen kaupan ja myynnin opintopolun tavoitteena on, että polulta valmistunut tradenomi on kielitaitoinen, ymmärtää kulttuurieroja ja pystyy toimimaan kansainvälisissä tehtävissä sekä viennin että tuonnin parissa. Visuaalinen markkinointi on kaksikielinen opintopolku. Opintopolun tavoitteena on, että valmistunut tradenomi hallitsee myynnin ja markkinoinnin tehtävät niin kotimaassa kuin Pohjoismaissakin. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012l.)

Verrattuna taloushallinnon opiskelijoihin, kansainvälisen kaupan ja myynnin opiskelijat opiskelevat opintojaan enemmän muulla kuin koulutusohjelman kielellä sekä opinnot liittyvät keskeisesti markkinointiin. Opinnoissa toteutetaan yritysten toimeksiantoina kansainvälisiä markkinaselvityksiä, markkinointisuunnitelmia, vienti- ja tuontiselvityksiä sekä kansainvälisen liiketoiminnan analyyseja (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012l.)

3.2 AHOTT

HAAGA-HELIA:n johtoryhmä on hyväksynyt 9.4.2010 aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamisen osaksi opintoja. AHOTT lyhenne muodostuu: aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen. Opiskelija, joka on hankkinut aikaisemmissa opinnoissaan tai alan työkokemuksen kautta tradenomeilta vaadittavaa osaamista, voi osoittaa sen näytöillä (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2011m). Näyttöihin on mahdollista osallistua vasta sen jälkeen, kun opiskelija on hyväksytty opiskelijaksi ammattikorkeakouluun. AHOTT:sta tiedotetaan opiskelijoille hyväksymiskirjeen yhteydessä sekä heti opintojen alussa. Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua ennen opintojen aloittamista tai opintojen alkaessa koululla järjestettäviin näyttökokeisiin. Osallistuminen näyttökokeisiin ei kuitenkaan estä opiskelijaa osallistumasta opintojaksolle myöhemmin.

Muissa korkeakouluissa tai yliopistoissa suoritetuilla tai suoritettavilla HAAGA-HELIA:n opintoja vastaavilla opintojaksoilla voidaan korvata pakollisia perus- ja ammattiopintoja tai sisällyttää niitä vapaasti valittaviin opintoihin. Esimerkiksi HAAGA-HELIA:ssa varusmiesten, jotka ovat suorittaneet 12 kuukauden mittaisen varusmiespalveluksen aliupseeri tai upseerikoulutuksessa, voivat hakea 6 opintopistettä hyväksiluettavaksi vapaavalintaisiin. (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012m.)

Erityisesti iltapuolen opiskelijat voivat hyötyä opintojensa aikana AHOTT:sta ja näin vauhdittaa opintojensa etenemistä. Ilta- sekä päiväpuolen opiskelijoista moni on merkonomeja eli liiketalouden ammattikoulututkinnon suorittaneita. Merkonomit voivat suuntautua opinnoissaan taloushallinnon, markkinoinnin tai IT-opintoihin.

3.3 Opinto-ohjaus

Opinto-ohjauksen tarkoitus on tukea ja antaa ohjausta opiskelijoille. Opinto-ohjauksen merkitys korostuu erityisesti niille opiskelijoille, jotka vaativat henkilökohtaisempaa tukea opintojensa avuksi. Opintojen alussa opiskelijoiden kanssa laaditaan HOPS eli henkilökohtainen opintosuunnitelma. HOPS on opiskelijan strategia siitä, miten opiskelija saavuttaa halutun päämäärän eli valmistumisen. Suunnitelmassa käydään läpi suoritettavat opintojaksot, mahdollinen vaihto-opiskelu, työharjoittelu sekä opinnäytetyö.

HOPS elää opiskelijan rinnalla koko opintojen ajan. Opintojen päättyessä HOPS on kuin opiskelijan päiväkirja, mikä kertoo kuinka opiskelijan asettama strategia toteutui. Jokainen opiskelija suunnittelee oman HOPS:nsa ja etenee opinnoissaan omien ratkaisujensa mukaan. Ammattikorkeakoulu opiskelu poikkeaa peruskouluopiskelusta, koska se antaa opiskelijalle valinnanvapauden. Tässä korostuu opiskelijan oma aktiivisuus sekä motivaatio. Jokaisen opiskelijan omalla vastuulla on opintojen eteneminen ja tavoitteiden saavuttaminen. (Tampereen Yliopisto 2012.)

Opintojen ajan opiskelijoiden tukena on koko ammattikorkeakoulun henkilökunta. Tärkeä henkilö opiskelijalle on opinto-ohjaaja, joka auttaa opiskelijaa HOPS:n laatimisessa sekä antaa neuvoa ja tukea opintojen aikana. Opiskelijoilla on myös käytettävissä henkilökohtainen tutor-opettaja, jonka kanssa tavataan noin kerran vuodessa ja käydään läpi opintojen etenemistä, päivitetään HOPS:a sekä käydään vapaamuotoista keskustelua. Keskusteluissa opiskelijan on tärkeää tuoda esille opiskeluihin liittyviä ongelmia, esimerkiksi mahdollinen oppimishäiriö.

Porvoossa nuorten liiketalouden opinto-ohjaajana toimii Marina Henriksson ja aikuisten opinto-ohjaajana Maria Ruohtula. Opiskelijat voivat varata heiltä ohjauksaikoja tai olla yhteydessä heihin sähköpostin välityksellä. Porvoon HAAGA-HELIAN yksiköllä ei ole toistaiseksi ollut tarjolla opintorakennetta nopeammin valmistuville opiskelijoille, vaan jokaiselle opiskelijalle on rakennettu oma henkilökohtainen ”pikalinja polku”. Tämä on myös vaatinut aikaa opinto-ohjaajilta, jotka ovat etsineet tietoa opintojaksoista, eri mahdollisuuksista, toteutustavoista jne. Tärkeänä apuna opinto-ohjaajilla ovat vertaisopiskelijat, jotka ovat suorittaneet tai suorittavat opintonsa nopeutetusti. Tärkeää on informaation jakaminen ja toisten tukeminen sekä ajan tasalla oleva data, johon liittyy tieto suoritettavista opinnoista ja opintojaksojen ajankohdista.

3.4 Opiskelumotivaatio sekä opiskelijan merkitys opiskelussa

Hakiessa korkeakouluopintoihin opiskelijalla täytyy olla määriteltynä motiivi ja visio, miksi hän opiskelee. Opiskelijat hakeutuvat koulutuslinjoille omien tarpeiden tai kiinnostusten mukaan, tosin ei voida nimetä yhtä tekijää tai seikkaa, sillä jokainen opiskelija on individuaali. Motivaatiolla on tärkeä rooli koko opintojen ajan. Motivaatio voidaan jakaa sisäiseen tai ulkoiseen. Sisäinen motivaatio voi syntyä onnistumisen ilosta, kun ulkoinen motivaatio voi olla esimerkiksi vanhempien miellyttämisestä. Sisäinen motivaatio eroaa ulkoisesta, että syyt käyttäytymiseen ovat sisäisiä kun ulkoisessa ne ovat ympäristö sidonnaisia. Tärkeää on hakeutua sellaiselle koulutuslinjalle, mistä opiskelija on kiinnostunut. Tämä edistää omien tavoitteiden saavuttamista. Tavoitteiden saavuttamisen merkitys kasvaa erityisesti opiskelijoiden kohdalla, jotka aikovat suoriutua opinnoistaan alle tavoiteajan. (Peltonen & Ruohotie 1992, 16 - 20.)

Joillekin liiketalouden opiskelijoille koulutuslinjan valinta voi olla itsestäänselvyys, kun taas toisille se saattaa avautua vasta opintojen edetessä. Iltapuolen opiskelijoilla on takana työvuosia ja opiskelu tapahtuu normaalisti työn ohella. Suurin ero päivä- ja iltapuolen opiskelijoiden välillä on ammatilliset valmiudet. Iltapuolen valintaperusteissa on määriteltä, että opiskelijalla tulee olla takana vähintään kaksi vuotta työkokemusta, 18 ikävuodesta kertynyttä yleistä työkokemusta (HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012m).

HOPS:ssa opiskelija määrittää opiskeluvauhdin ja suoritettavat opintojaksot. Opiskelijan on tärkeää valita suoritettavat opintojaksot kiinnostuksen ja ammatillisen pätevyyden tueksi. Perus- ja ammatillisten opintojen jälkeen opiskelijan tulee suorittaa 30 opintopistettä, mikä koostuu vapaavalintaisista, muulla kuin koulutusohjelman kielellä suoritettavista opintojaksoista sekä vaihtoehtoisista opintojaksoista. Muulla kuin koulutusohjelman kielellä suoritettavat opintojaksot voivat sisältyä niin perus-, ammatti-, vaihtoehtoisiin kuin vapaasti valittaviinkin opintojaksoihin. Opintojakson rakentaminen on opiskelijan vastuulla, niitä ei ole sisälletty ennalta laadittuihin lukujärjestyksiin. Mitchell ja Nebeker (1973, teoksessa Peltonen & Ruohotie 1992, 62 – 63) ovat testanneet odotusarvoteorian yliopisto-opiskelijoiden opiskelumotivaation ja oppimistulosten ennustamista. Tutkimuksesta saatiin selville, että opiskelija opiskelee innokkaasti, jos hän voi

olettaa ponnistuksen johtavan hyvään suoritukseen ja johtavan arvostettuihin tuotoksiin. Nopeutetusti opintonsa suorittava opiskelija kokee varmasti saman; koulunsa etujajassa suorittava opiskelija saa todennäköisesti arvostusta ja huomioita niin työelämässä kuin muuallakin.

Iltapuolen opintojaksot ovat intensiivistä opiskelua. Lähitunteja voi olla kolmen opintopisteen opintojakson aikana neljä, jolloin opiskelijan harteille jää suuri osa opiskelusta. Kuuden opintopisteen opintojakso koostuu yleensä seitsemästä lähikerrasta. Vastavasti päiväpuolella kolmen opintopisteen opintojakso suoritetaan yhden periodin aikana tai hajautetusti kahdella periodilla. Kuuden opintopisteen opintojakso suoritetaan yhden lukukauden aikana, mikä on samalla sidottu projektityöskentelyyn. Vaikka iltaopuolen opintojaksojen toteutumistapa eroaa päiväpuolen ja opintojaksojen sisältö on laadittu hieman eri tavalla, on päiväpuolen opiskelijoiden täysin mahdollista osallistua iltaopetukseen. Opiskelu saattaa vaatia opiskelijasta riippuen enemmän työtä ja asioiden nopeampaa omaksumista.

Aikuiskoulutuksessa osallistumisen esteet ja toisaalta mahdollisuudet ovat tärkeitä aikuisopiskelijoille. Aikuisopiskelijat, joiden osallistumismotivaatio on voimakas, etsivät eri mahdollisuuksia ja tekevät kaikkensa esteiden ylittämiseksi. Heikosti motivoituneet aikuisopiskelijat saattavat kokea esteet mahdottomiksi, mutta tietoisuus tarjolla olevista mahdollisuuksista saattavat parantaa heidän osallistumismotivaatiotaan. (Peltonen & Ruohotie 1992, 27 – 29.)

4 Ammattikorkeakoululaki 9.5.2003/351

Tässä luvussa käsitellään vuoteen 2013 asti voimassa olevaa ammattikorkeakoululakia, ammattikorkeakoulujen rahoitusmuotoa sekä pohditaan opiskelijoiden merkitystä kansantalouden näkökulmasta. Tämän opinnäytetyön tavoitteena on laatia opintorakennesuunnitelma nopeampaa valmistumista suunnitteleville opiskelijoille ja samalla vastata valtion intresseihin eli opiskeluaikojen lyhentämiseen.

4.1 Ammattikorkeakoulujen nykytila

Ammattikorkeakoulu uudistus aloitettiin kokeiluna 1990-luvun alussa. Ammattikorkeakoulu luotiin aiemmin opistoasteen sekä ammatillisen korkea-asteen koulutusta antaneista kouluista. Rakentamalla ammattikorkeakoulu yliopistokoulutuksen rinnalle haluttiin antaa opiskelijoille mahdollisuus valita toinen väylä opiskella korkeakoulussa yliopiston rinnalle. Ammattikorkeakoulussa annetaan käytännöllisempää koulutusta, kun taas yliopisto opiskelu perustuu tieteelliseen tutkimukseen. Kokeilun tavoitteena oli nostaa koulutuksen tasoa, parantaa laatua sekä lisätä kansainvälistä yhteistyötä. Ammattikorkeakoululain 4§:n mukaan ammattikorkeakoulujen tehtävänä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin. Ammattikorkeakoulut antavat ja kehittävät aikuisopiskelua työelämäosaamisen ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi. (Finlex 2013.)

Vuonna 2013 Suomessa toimi 25 ammattikorkeakoulua. Ammattikorkeakoulut ovat anoneet valtioneuvostolta toimiluvat ammattikorkeakoulun harjoittamiseen. Ammattikorkeakouluista neljä on täysin yksityisiä ilman kunnallista tai valtion omistamista. (Finlex 2013.) HAAGA-HELIA on yksi näistä ja kuuluu kolmen muun yksityisen ammattikorkeakoulun kanssa 4H-yhteistyöliittoumaan. Kouluilla on vahvat kansainväliset verkostot ja toiminnan perusta ovat työelämäyhteydet. Tämä näkyy esimerkiksi Porvoon päiväpuolen opinnoissa yhteistyönä Itä-Uudenmaan yritysten kanssa toteutettavissa projektitoissa. Suurin ero muihin ammattikorkeakouluihin on, että 4H- yhteistyöliittouma kehittävät yhdessä joustavia opinto-oikeuksia, kesäkausien opintotarjontaa ja yhteistä hanketoimintaa. (4 Y.)

Ammattikorkeakoululain 19§ mukaan koulutukseen johtavat opinnot järjestetään koulutusohjelmina. Koulutusohjelmat ovat ammattikorkeakoulujen suunnittelemia ja järjestämiä johonkin työelämän ammatillista asiantuntemusta edellyttämään tehtäväalueeseen ja sen kehittämiseen. Koulutusohjelmissa voi olla suuntautumisvaihtoehtoja, jonne opiskelijat hakevat yhteishaussa.

4.2 Ammattikorkeakoulujen rahoitus

Ammattikorkeakouluille myönnettävä rahoitus koostuu opetus- ja kulttuuriministeriöltä saatavasta perusrahoituksesta, hanke- ja tuloksellisuusrahoituksesta sekä ammattikorkeakoulujen yhteisten menojen rahoituksesta. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2013.)

Ammattikorkeakoulut saavat rahoituksensa valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta sekä rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, mitä hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Perusrahoituksesta valtion osuus on 41,89 % ja kuntien 58,11 %. (Kunnat 2013.) Ammattikorkeakoulut ovat saaneet vuodesta 1994 tuloksellisuuden perusteella tuloksellisuusrahoitusta. Valtion määrärahoista on voitu jakaa pieni osa ammattikorkeakouluille, jotta koulut ovat voineet kehittää toimintaansa tulokselliseen ja tehokkaaseen toimintaan. (VATT 2008, 9 – 10.) Opetus ja kulttuuriministeriö voivat jakaa erillisrahoitusta yhteisiin, valtakunnallisiin kehittämishankkeisiin ja alueellisiin hankkeisiin (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2011c.)

Perusrahoitus myönnetään kouluille opiskelijamäärän ja opiskelijaa kohden määrätyn yksikköhinnan perusteella, mikä säädetään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksessa annetussa laissa (1705/2009). Perusrahoitus on tarkoitettu koulujen käyttökustannusten rahoittamiseen. 2013 vuoden loppuun asti valtionosuusrahoitus määräytyy laskennallisten opiskelijamäärien ja suoritettujen tutkintojen perusteella. Opiskelijamäärien painoarvo rahoituksesta on 70 % ja tutkintojen 30 %. Toteutuneiden kustannusten perusteella lasketaan neljän vuoden välein uudelleen opiskelijakohtainen yksikköhinta, mitä käytetään rahoituksen laskennan perusteena. Tähän yksikköhintaan vaikuttaa myös koulutuskohdaiset erot ja opiskelija- sekä ammattikorkeakoulussa kahden vuoden aikana suoritettujen tutkintojen määrä. Yksikköhinta kerrotaan laskennallisella opiskelijamäärällä. Ammattikorkeakoulun sisällä voi olla eroavaisuuksia yksikköhinnoissa.

(Finlex 2013; Kunnat 2013.)

Taulukko 1. Ammattikorkeakoulun yksikköhinnan muodostuminen vuonna 2013
(Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän raportti 2012.)

Opiskelijamäärän mukaan määräytyvä osuus

Koulutuslinja	sovittu op.määrä	alan keskihinta	70 % alan keskihinnasta	VOS-peruste euroa
Kulttuuriala	244	10.976,66	7.675,59	1.872.845
Yht.k.tiet.,liiketal.ja hall.al	4.120	6.630,81	4.636,69	19.103.177

Suoritettujen tutkintojen mukaan määräytyvä osuus

Koulutuslinja	tutkinnot v.2010	tutkinnot v.2011	kerroin	tutkintojen laskenn.määrä
Kulttuuriala	37	41	4	156
Yht.k.tiet.,liiketal.ja hall.al	906	941	3,5	3.232,25

YHTEENSÄ

VOS-peruste	Yksikköhinta opiskelija
58.124.562	7.350,10

Vuoden 2013 yksikköhinta harkinnanvaraisten korotusten aiheuttaman tasauksen (0,997676) jälkeen	57.989.481	7.333,01
yksikköhinta alv osuuden (4,03%) lisäämisen jälkeen	60.326.494	7.628,54
Porvoon liiketalouden yksikköhinta		7.303,00

Taulukkoon on otettu vertailuryhmäksi kulttuuriala, joka on oppilasmäärältään eri luokkaa kuin yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alat. Vertailuryhmää on käytetty, jotta on saatu esiin eri koulutusalojen käytössä oleva rahoitus. Sovittu oppilasmäärä kulttuurialalla on noin 5 % vertailuryhmään verrattuna, mikä korreloittuu suoritettaviin tutkintojen määrään vuosina 2010 ja 2011. Tutkintojen laskennallinen määrä saadaan, kun lasketaan vuosien 2010 ja 2011 keskiarvo ja kerrotaan kertoimella osoitettulla luvulla. HAAGA-HELIAn rahoitus vuodelle 2013 on 60 326 494 euroa ja oppilasta kohden oleva resurssi on 7 628,54 euroa. Porvoon yksikön liiketalouden oppilasta kohden oleva rahoitus vuodelle 2013 on 7 303 euroa (Alkula, J. 28.5.2013). Taulukon laskelmat ovat vuodelle 2013 ja on muistettava, että määrärahat vaihtelevat vuosittain.

Televisiokanava MTV3:n uutisissa (11.8.2013) uutisoitiin ammattikorkeakoulujen säästöpainesta, kun määrärahoja leikataan. Tämä on johtanut aloituspaikkojen leikkaamiseen, joka johtaa taas opettajien irtisanomisiin. Vuosina 2012 – 2015 edessä on noin

200 – 300 miljoonan leikkaukset, kun yksikköhintoja leikataan ja valtionosuusindeksi jäädytetään. Uutisissa haastateltiin Seinäjoen ammattikorkeakoulun rehtoria Tapio Varmolaa, joka kertoi Seinäjoen yksikön 40 päätoimisen opettajan viran päättymisestä ja syksyllä tehtäviin lisäleikkauksiin, mikä tarkoittaneen yli puolen miljoonan euron säästöjä. (MTV3 2013.)

4.3 Kansantaloudellinen merkitys

Valtio on teettänyt tutkimuksia ja selvityksiä sekä koonnut työryhmiä selvittämään korkeakouluopintojen etenemistä, tehokkuutta ja kehittämistarpeita. Saatujen tulosten perusteella on huomattu sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla tarvetta muutokselle todella on. Halutuilla muutoksilla yritetään vastata tulevaisuuden haasteisiin sekä takamaan tehokas korkeakoulutoiminta tulevaisuudessa. Ammattikorkeakoulu perustettiin vuonna 1990, milloin ei uskottu ammattikorkeakoulusektorin kasvavan nykyiseen tilaan. Ammattikorkeakoulusektoriin onkin kohdistunut valtavasti paineita alusta asti. Valtioneuvoston asetusten mukaan korkeakoulu uudistus on otettu asteittain käyttöön. Yliopistoja koskevat uudistukset otettiin käyttöön vuonna 2013 ja ammattikorkeakoulua koskeva uudistusprosessi vuonna 2014. (Opetus ja kulttuuriministeriö 2010a). Ammattikorkeakoulujen uudistusprosessiin on syvennetty tarkemmin luvussa viisi.

Koulutuspaikkoja on tarjolla puolelletoista ylioppilasikäluokalle. Koulutuspaikkoja olisi nuorille tarjolla hyvin, mutta nuoret hakeutuvat yhä myöhemmin jatkamaan opiskeluita korkeakouluihin. Nuoret hakeutuivat vuonna 2007 opiskelemaan ammattikorkeakouluihin keskimäärin 25,1-vuotiaana, miehet noin vuoden myöhemmin kuin naiset, joka johtuu miesten suorittamasta varusmiespalveluksesta. Aikuiskoulutukseen hakeuduttiin vuonna 2007 keskimääräisesti 39,8-vuotiaana. Aikuiskoulutukseen miehet hakivat naisia aiemmin noin kaksi vuotta. (Tilastokeskus 2008.)

Riippuen opintojen laajuudesta, pitäisi keskimäärin ammattikorkeakoulusta valmistua noin 3,5 vuodessa, kuitenkin noin 60 % valmistuu viidessä vuodessa. Koulutusalojen välillä on eroavaisuuksia. Kariikoidusti on voitu esittää, että korkean vetovoiman koulutusaloilta valmistutaan nopeammin ja keskeyttämisprosentti on pienempi.

Julkisuudessa puhutaan paljon korkeakouluopintojen viivästyimisestä, jonka vuoksi opinnäytetyömme aihe on erittäin ajankohtainen, mutta lähestymistapa päinvastainen. Aiheesta valmistuminen opinnoista asetetun tavoiteajan löytyy vasta muutamia tutkimuksia ja vähän kirjallisuutta. Aiemmat tutkimukset ovat pääasiassa keskittyneet kysymykseen: Miksi opinnot eivät etene? Opinnäytetyömme ottaa samaan asiaan kantaan, mutta eri näkökulmasta: Miten opiskelija voi valmistua alle asetetun tavoiteajan ja samalla pyrimme antamaan opiskelijoille konkreettisesti työvälineitä nopeaan valmistumiseen.

Toinen ongelma valmistumisen viivästyksen lisäksi ovat korkeat luvut opintojen keskeyttämisessä. Lukuvuosina 2010/2011 ammattikorkeakoulu opinnot keskeytti 8,8 % opiskelijoista, jotka eivät jatkaneet missään tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon aloilla keskeyttämisprosentti keskeyttämisluvusta on noin 20 %. Uuden uudistusprosessin myötä tämä tarkoittaa ammattikorkeakouluille rahoituksen supistumista, kun rahoitus siirtyy tulospainotteisemmaksi. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2010b, 28; Tilastokeskus 2013.)

Opintojen viivästyminen ja keskeyttäminen on kansantaloudellisesti ajateltuna epäsuotuisa tilanne. Koulutuksen tuottavuutta Peltonen ja Ruohotie (1992, 127) ovat laskeneet seuraavanlaisesti; koulutuksesta aiheutuva tuotos jaetaan koulutuspanoksella. Käytännössä koulutuksen tuottavuus laskettaisiin ihmisen työoloaika jaettuna loppoaika plus koulu-aika. Tätä laskentatapaa käyttäen on selvää, että ihmisten koulutuksen tuottavuus on laskenut, kun otetaan huomioon pidentyneet opiskeluaikat sekä keskeyttämisprosentit. Tämä tarkoittaa lyhyempiä työuria, mikä vähentää valtion tuloja, mutta menojen kasvua. Suomen hallituksessa on otettu esille, että työuria pitää pidentää sekä nuoria tarvitaan nopeammin työelämään mukaan. Tämä johtuu odotetun eliniän- ja eläkemenojen kasvamisesta. Työnantajien palkkamenoissa näkyvät myös huoltosuhteen muutos. Työntekijät tulevat sitä kalliimmaksi työnantajalle, mitä vanhimmaksi työntekijät tulevat. Suomessa työurien alussa palkat ovat kohtuullisia, mutta nousevat iän myötä. Väestöllinen huoltosuhte muuttui vuonna 2010, kun eläkkeelle siirtyvien 60 – 64-vuotiaiden määrä on vuosittain työmarkkinoille siirtyviä ikäluokkia (20 – 24-vuotiaat) keskimäärin noin 10 000 suurempi. (Opetusministeriö 2010a, 10 – 19.)

Suomessa peruskoulun päättäneiden odotettu koulutusaika on 8,5 vuotta ja se on OECD maiden pisin. Suomi on saanut OECD suosituksen vuonna 2008, että opiskelijavalinta tulisi perustua todistusvalintoihin sekä avoimien korkeakoulujen kautta pääsemistä opiskeluun parannettaisiin. Vaikka korkeakoulupaikkoja on laskennallisesti ylioppilasikäistä kohden 1,5 Suomessa, on joissain koulutusaloilla ylitarjontaa. Ylitarjonta taas näkyy työmarkkinoiden heikentymisenä. Näillä aloilla on tarvetta uudelleen koulutautumiselle, mikä taas pidentää koulutusaikoja. Joissakin OECD maissa korkeakouluopinnot ovat laajuudeltaan lyhyempiä kuin Suomessa, jolloin tutkintonimike saavutetaan nopeammin. Esimerkiksi Suomessa korkeakoulututkinnon suorittaa keskimäärin kuudessa vuodessa, kun taas Yhdysvalloissa korkeakoulututkinto suoritetaan neljässä vuodessa. (Opetusministeriö 2010a, 10 – 19.)

Merenluodon tutkimuksessa (2005, 36 – 38) ”Nopeasti maisteriksi” kuvataan, että teellinen ajattelu kehittyy opintojen edetessä. Alkuopinnoissa opiskelijat käyttävät faktakeskeistä ajattelutapaa, tiedettä yleisesti arvostavaa ajattelutapaa, joka vaihtuu opintojen keskivaiheessa relativistiseen eli tiedettä ja eri teorioita kriittisesti arvioivaan ajattelutapaan (Merenluoto 2005, 36). Opintojen loppuvaiheessa opiskelijat kykenevät omakohtaisten teoreettisten näkemysten muodostamiseen. Tutkimuksessa oli relevanttia kyseenalaistamista yliopistojen valmistumisaikoihin. Aittoloiden tutkimuksessa selvisi, että yliopiston tiedekunnissa on kahdenlaista koulutusväylää: teorettinen koulutusväylä (psykologia, sosiologian ja kasvatustieteiden opiskelijat), kun kauppatieteiden ja luokanopettajat halusivat keskittyä ammattitekniisten taitojen hankkimiseen. Ammattitekniisten taitojen aloilla valmistumisajat olivat lyhyempiä (Merenluoto 2005, 37). On tärkeää miettiä, kun puhutaan valmistumisaikojen lyhentämisestä, mitä yhteiskunta haluaa saavuttaa tai tuottaa. Opiskelijamateriaalista kaikki eivät pysty omaksumaan asioita samassa tahdissa kuin toiset, ja onkin tärkeää luoda joustava järjestelmä, mikä takaa parhaan laadun saavuttamisen.

5 Ammattikorkeakoulujen uudistusprosessi 2011 – 2014

Ammattikorkeakoulujen uudistusprosessi liittyy keskeisesti tähän opinnäytetyöhön, koska ammattikorkeakoulu-uudistus painottaa tuloksellisuutta korkeakoulujen rahoituksessa. Mitä tehokkaammin opiskelijat ammattikorkeakouluissa opiskelevat, sitä korkeampi korkeakoulukohtainen rahoitus on. Tämä tarkoittaa sitä, että valmistuneiden määrä vaikuttaa aiempaa enemmän sekä ammattikorkeakoulut saavat rahaa opiskelijoista, jotka suorittavat 55 opintopistettä lukuvuotena.

5.1 Syitä uudistukselle

Ammattikorkeakouluverkosto on viime vuosina tiivistynyt yhdistymisten sekä toimipisteiden ja koulutusohjelmien lakkautusten kautta. Verkosto on kuitenkin edelleen hyvin hajanainen ja sirpaloitunut, koulutustarjontaa on liikaa sekä koulutuksen kysyntään, että työmarkkinoiden tarpeeseen nähden. Koulutusajat ovat tavoitteisiin nähden pitkiä, ja keskeyttämisasteet ovat korkeita ja kasvavia. (Salminen & Ylä-Anttila 2010.)

Järjestelmässä on kokonaisuutena tarkastellen tehottomuutta, mutta erot eri ammattikorkeakoulujen välillä ovat suuria. Keskeisin heikon kustannustehokkuuden syy on kustannuspohjainen rahoitusjärjestelmä, joka kannustaa heikosti tehokkuuden lisäämiseen (Salminen & Ylä-Anttila 2010.)

Ammattikorkeakoulujärjestelmän ohjauksen ja rahoituksen tulisi siis nykyistä paremmin tukea koulutuksen ja tutkimus- ja kehitystoiminnan laadun kehittämistä.

5.2 Uudistusprosessi

Ammattikorkeakoulujen toimiluvat uudistetaan korostaen toiminnan laatua ja vaikuttavuutta. Tavoitteena on nykyisen toimipisteverkon kokoaminen riittävän laajoiksi, laadukkaiksi ja innovatiivisiksi oppimisympäristöiksi. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2013.)

Toimiluvissa määrättäisiin jatkossa siitä, mitä tutkintoja ja tutkintonimikkeitä kukin ammattikorkeakoulu antaa. Opetus- ja kulttuuriministeriön tekemistä koulutusohjelmapäätöksistä luovuttaisiin. Tavoitteena on vahvistaa ammattikorkeakoulujen edellytyksiä suunnata koulutustarjontaansa nykyistä joustavammin työelämän tarpeiden mukaisesti. Kuten aikaisemmin mainittiin, koulutustarjontaa on tällä hetkellä liikaa sekä koulutuksen kysyntään että työmarkkinoiden tarpeeseen nähden. Toimiluvassa määrättäisiin ammattikorkeakoulun opetus- ja tutkintokieleksi suomi tai ruotsi. Toimiluvassa voitaisiin myöntää myös oikeus järjestää ammatillista opettajankoulutusta. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2013.)

Ammattikorkeakoulujen ylläpitäjille myönnettävän perusrahoituksen määräytymisperusteet ehdotetaan myös uudistettaviksi. Rahoituksen määräytymisperusteissa ja rahoituskriteereissä otettaisiin huomioon ammattikorkeakoulujen koko lakisääteinen toiminta laatua, vaikuttavuutta ja tehokkuutta korostaen. Korkeakoulukohtainen rahoitus määräytyisi pääasiassa suoritettujen tutkintojen ja opintoprosessien laadun, tehokkuuden, työllistymisen sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan perusteella. Uudistuksessa on myös tarkoitus siirtää vastuu ammattikorkeakoulujen perusrahoituksesta kokonaan valtiolle ja tehdä ammattikorkeakouluista itsenäisiä oikeushenkilöitä (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2013.)

5.3 Uudistusprosessin tavoitteet

Ammattikorkeakoululainsäädännön uudistus on keskeinen osa käynnissä olevaa korkeakoulureformia eli laillista tietä tapahtuvaa suunnitelmallista uudistusta. Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa ammattikorkeakoulujen opetuksen ja tutkimus- ja kehitystoiminnan sekä näihin liittyvän aluekehittämistoiminnan laatua sekä kehittää ammattikorkeakoulujen kansainvälistymisen edellytyksiä ja turvata ammattikorkeakoulujen opiskelija- ja muiden palvelujen taso ja toiminnan tuloksellisuus. Kyseisiin tavoitteisiin pyritään uudistamalla ammattikorkeakoulujen ylläpitäjille myönnettävät toimiluvat, luopumalla ministeriön tekemistä koulutusohjelmapäätöksistä sekä uudistamalla ammattikorkeakoulujen rahoituksen määräytymisperusteita. (Finlex 2013.)

Ammattikorkeakoulujen toimilupien uudistamisella toteutetaan hallitusohjelman mukainen korkeakoulujen nykyisen toimipisteverkon kokoaminen riittävän laajoiksi, laadukkaiksi ja innovatiivisiksi osaamisympäristöiksi. Kaikilla yksiköillä tulee olla edellytykset tarjota opiskelijoille laadullisesti tasavertaiset koulutus- ja opiskelijapalvelut sekä toteuttaa korkeatasoista työelämää, pk-yrityksiä ja alueita palvelevaa tutkimus- ja kehitystoimintaa. Tavoitteen saavuttaminen vaatii riittävien taloudellisten voimavarojen lisäksi ammattikorkeakoulujen vahvempaa strategista osaamista, kohdentumista, painoalavalintoja, johtajuutta sekä priorisointi- ja päätöksentekokykyä. (Finlex 2013.)

Ammattikorkeakoulujen koulutusohjelmanpäätöksistä luopumisen tavoitteena on vahvistaa ammattikorkeakoulujen edellytyksiä suunnata koulutustarjontaansa nykyistä joustavammin työelämän tarpeiden mukaisesti. Tätä tukee osaltaan vuorovaikutuksen vahvistaminen ammattikorkeakoulun toimintaympäristöön ja erityisesti työelämään. Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman mukaisesti tavoiteltavaa on myös työ- ja elinkeinoelämän edustajien lisääminen ammattikorkeakoulujen keskeisissä hallintoelimissä. (Finlex 2013.)

Nykyinen rahoitusjärjestelmä ei juuri palkitse ammattikorkeakouluja tehokkuudesta. Myöskään opetuksen laatu ja vaikuttavuus eivät näy nykyisessä rahoitusjärjestelmässä. Ammattikorkeakoulujen rahoitusmallin uudistamisen tavoitteena onkin, että rahoituksen määräytymisperusteissa ja rahoituskriteereissä otetaan huomioon koko ammattikorkeakoulujen lakisääteinen toiminta laatua, vaikuttavuutta ja tehokkuutta korostaen (Finlex 2013.)

5.4 Uudistusprosessin vaikutuksia

Toimilupauudistuksessa kiinnitetään huomiota ammattikorkeakoulujen taloudellisiin toimintaedellytyksiin pitkällä tähtäyksellä. Toimintaedellytyksiä pyritään parantamaan rakenteellisten uudistusten ja uudelleen arvioitavien koulutusvastuiden kautta. (Finlex 2013.)

Samaan aikaan ammattikorkeakoulu-uudistuksen kanssa hallitus toteuttaa valtiontalouden sopeuttamistoimia. Ammattikorkeakoulujen osalta se merkitsee koulutustarjonnan

vähentämistä ja yksikköhintojen leikkausta sekä indeksikorotuksista luopumista vuonna 2013. Tällä odotetaan olevan vaikutuksia ammattikorkeakoulujen suunnitelmiin niiden hakiessa toimilupia. Säästövelvoitteiden toteuttaminen edellyttää ammattikorkeakouulta rakenteellista uudistumista ja toiminnan tehostamista. (Finlex 2013.)

Esitetyllä rahoitusmallilla on kuitenkin vaikutuksia rahoituksen jakautumiseen ammattikorkeakoulujen välillä. Malli pohjautuu tuloksellisuuteen, jolloin kunkin rahoituskriteerin mukaisella suoritumisella on osaltaan vaikutus ammattikorkeakoulun saaman kokonaisrahoituksen määrään. Kaikkien ammattikorkeakoulujen toimintaedellytykset turvataan ja ammattikorkeakoulukohtaisia muutoksia pienennetään ottamalla lakiin siirtymäsäännös, minkä mukaan rahoituksen muutos voi olla korkeintaan kolme prosenttia vuotta kohti. Tuloksellisuuden vaikutus rahoitukseen kasvaa siten asteittain. (Finlex 2013.)

Yksikköhinnan uudet määräytymisperusteet muuttavat yksittäisten ammattikorkeakoulujen rahoituksen määrää. Rahoitus määräytyisi jatkossa aiemmin mainitusti eli toiminnan tuloksellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden mukaan. Rahoituskriteerit olisivat suoritettut ammattikorkeakoulututkinnot (46 %), 55 opintopistettä lukuvuotena suoritaneiden määrä (24 %), valmistuneet työlliset (3 %), avoimen ammattikorkeakouluopetuksen, erillisten opintojen ja maahanmuuttajien valmentavan koulutuksen opintopisteet (4 %), ammatillisessa opettajankoulutuksessa suoritettut opinnot (2 %), opiskelijapalaute (3 %), koulutuksen kansainvälisyys (3 %), ulkopuolinen tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoitus (8 %), suoritettut ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot (4 %), julkaisut, taiteellinen toiminta, audiovisuaaliset aineistot ja tieto- ja viestintätekniiset ohjelmat (2 %), henkilöstön kansainvälinen liikkuvuus (1 %). (Finlex 2013.)

Ammattikorkeakoulujen uudistusprosessin myötä myös kehityshankkeemme merkitys kasvaa HAAGA-HELIAN Porvoon yksikölle. Jos yksikön koulutusajat lyhenevät ja opiskelijat valmistuvat alle asetetun valmistumisajan, Porvoon yksikön rahoitus paranee toiminnan tuloksellisuuden ja tehokkuuden ansioista. Samalla yksikkö tuottaa tehokkaasti ammattitaitoista asiantuntijatyövoimaa työmarkkinoille, sekä korkeakoulutettuja ihmisiä tuomaan verotuloja Suomen kansantalouteen.

6 Opintorakenteen uudistaminen

Opinnäytetyömme empiirinen osuus sisältää opintorakenteen uudistamisen nopeampaa valmistumista suunnitteleville opiskelijoille HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön liiketalouden koulutusohjelmassa. Tässä luvussa laadimme yksikön liiketalouden opiskelijoille selkeän opintorakenne suunnitelman, eli mitä opintojaksuja opiskelijoiden tulisi suorittaa missäkin vaiheessa opintojaan, jotta valmistuminen alle tavoiteajan (3,5 vuotta) on mahdollista.

6.1 Tiedonkeruu ja sen hyödyntäminen

Toteutimme tutkimuksen kehityshankettamme varten. Tutkimuksen perusjoukko eli tutkimuksen kohderyhmä on se ryhmä, josta tietoa halutaan (Heikkilä 2008, 34). Tutkimuksemme perusjoukko olivat HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön liiketalouden opiskelijat, jotka ovat suorittaneet tai ovat suorittamassa tutkintoaan nopeutetusti. Lähetimme kyselyn (liite 2) 6.5.2013 yhteensä 11 opiskelijalle ja saimme seitsemän vastausta takaisin 20.5.2013 mennessä. Tutkimuksen perusjoukko oli hyvin pieni, koska Porvoon yksikössä on vain noin 20 opiskelijaa, jotka täyttävät perusjoukon kriteerit. Tästä syystä olemme myös hyödyntäneet keskusteluita opiskelijoiden, opettajien sekä opinto-ohjaaja Maria Ruohtulan kanssa.

Tutkimuksen sekä keskusteluiden tavoite on ollut selvittää opiskelijoiden ajatuksia nopeutetusta opiskelusta sekä selvittää opiskelijoiden opintojen rakennetta, opintojen järjestämistä ja jaksotusta. Vastauksia on pyritty hyödyntämään mahdollisimman laajasti sekä löytämään mahdollisimman helppo opintorakennesuunnitelma, jota opiskelijat pystyvät hyödyntämään jo heti opintojensa alussa.

6.2 Tutkimusaineiston purku

Kyselyyn vastasi yhteensä seitsemän opiskelijaa, joista kaksi opiskelijaa opiskeli iltapuolella ja viisi opiskelijaa päiväpuolella. Opiskelijoista lähes kaikki ovat aloittaneet opintonsa HAAGA-HELIAN ammattikorkeakoulussa syksyllä 2011 yhtä vastaajaa lukuun ottamatta. Työkokemusta kaikilla vastaajilla oli useita vuosia sekä pohjakoulutuksena jokin ammatillinen tutkinto sekä yksi korkeakoulututkinto.

Haastattelulomakkeen ensimmäinen osio selvitti vastaajien taustatietoja. Toisessa osiossa pyrittiin selvittämään vastaajien ajatuksia, mielipiteitä ja kehitysehdotuksia liittyen aiheeseen: opintorakenteen uudistaminen nopeampaa valmistumista suunnitteleville opiskelijoille HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön liiketalouden koulutusohjelmassa.

6.3 Kyselylomakkeen avoin kysymys

Tässä osioissa sana oli vapaa, jonka vuoksi vastaukset olivat laajoja ja hyviä, koska täysin avoin kysymys voi koskea hyvinkin laaja-alaista aihealuetta, kuten suhtautumisen tai toiminnan vapaamuotoisia perusteluja tai jonkin muun asian vapaamuotoista arviointia.

Vastaajilla oli osittain samankaltaisia ajatuksia siitä, millä keinoilla pystyttäisiin opiskelua tehostamaan, mutta myös yksilöllisempiä ajatuksia. Tämä kuvastaa sitä, että mahdolliset nopean opiskelun ongelmakohdat on havaittu opiskelijoiden keskuudessa. Vastauksista kävi ilmi, että kaikki tiivistäisi lukujärjestyksiä. Yksi vastaajista esitti asian siten, että lukioissa opintoviikko on keskimäärin 40 työtuntia. Lukio-opiskelu on teoreettista ja useita eri aineita opiskellaan samanaikaisesti, tähän pitäisi ammattikorkeakouluopiskelijoiden myös kyetä. Lisäämällä työtunteja opintoviikkoihin sekä paremmalla lukujärjestysten organisoimalla saataisiin tehostettua opintoja yleiselläkin tasolla.

Kyselystä kävi ilmi, että opintojaksojen sisällöt ovat samankaltaisia, joten joitain opintojaksoja voisi tiivistä ja yhdistää toisiinsa. Esimerkiksi opintojaksot tietojenkäsittely 1 ja 2 sekä viestintä 1 ja 2 voitaisiin nivoa molemmat yhdeksi opintojaksoksi. Opintojaksojen sisältöjen päällekkäisyyksiä opiskelijat olivat havainneet ruotsin, englannin, viestinnän sekä tietojenkäsittely opintojaksoilla. Opintojaksoilla tehdään viestinnän eri asiakirjoja kolmella eri kielellä, joten yhteistyö opintojaksojen välillä herätti kysymyksiä. Esimerkiksi tietojenkäsittely opintojaksoilla voisi tehdä suomeksi ja englanniksi asiakirjat, jolloin kielenopettaja tarkistaisivat kieliosuuden ja tietojenkäsittelyopettaja asettelun. Lisäksi ammattiopintoja voisi opettaa enemmän englanniksi, jolloin opiskelijat opiskelisivat alan termistöä sekä kartuttaisivat samalla kielipisteitä.

Verkkototeutuksia pitäisi tarjota enemmän ja jatkuvana toteutuksina. Opiskelijat voisivat omalla ajallaan suorittaa vapaavalintaisia tai ammattiopintoja. Verkkototeutuksia lisäämällä voitaisiin saada myös muista yksiköistä opiskelijoita. Esimerkiksi vuonna 2013 kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden piti ottaa Pasilasta kvalitatiivisten tutkimusmenetelmien verkkototeutuksena, koska Porvoon yksikössä toteutus oli mennyt jo syksyllä 2012.

Vuonna 2011 aloittaneet kokivat, että projekteille oli varattu liikaa aikaa. Eri projekteille oli varattu aikaa lukukausi, vaikka itse projektit saatettiin tehdä yhden jakson aikana. Tästä ilmeisesti on opittu, sillä 2012 aloittaneiden projektityöskentely aikataulua on tiivistetty. Kaksi taloushallinnon opiskelijaa sekä kansainvälisen kaupan opiskelija osallistuivat nopeutetusta opiskelusta huolimatta kaikkiin oppiaineiden projekteihin, eivätkä kokeneet tätä mahdottomana. Aikuisopiskelu ei ole projektilähtöistä, mikä edesauttaa päiväpuolen opiskelijoiden osallistumisen ilta opintojaksoille.

Muutama taloushallinnon opiskelija koki, että vieraskielisten ja vapaavalintaisten sekä vaihtoehtoisten ammattiopintojen toteutus ei toimi opiskeluiden kannalta hyvin Porvoossa ja yksi vastaajista esittikin asian seuraavanlaisesti: Jos opiskelijalla on aikaisempia korkeakouluopintoja tai ammattitutkinto taloushallinnosta, pystyisi hän nopeuttamaan opintojaan ottamalla vapaavalintaiset vanhasta tutkinnosta. Taloushallintoa pääaineena lukeville ei tarjota opintojaksoja vieraalla kielellä, mikä kerryttäisi opiskelijoiden kielioopintoja. Taloushallinnon opiskelijat ovat pakotettuja suorittamaan vieraskielisiä opintojaksoja, eivätkä näin pysty hyödyntämään vanhoja opintojaan. Vaikka opiskelijalla ei olisi vanhoja korkeakoulu- tai ammattiopintoja, opiskelijat joutuvat valitsemaan vapaavalintaiset opintojaksot pitkälti kielen perusteella. Ongelma olisi ratkaistavissa siten, että pakollisia ammattiopintojaksoja pidettäisiin englanniksi. Taloushallinnon opiskelijoille on mahdollista suorittaa pakollisia opintojaksoja englanninkielisessä koulutusohjelmassa, mutta käytännössä tämä ei projektien ja lukujärjestyksen vuoksi ole mahdollista. Kansainvälisen kaupan ja myynnin opiskelijoiden ammattiopinnot kerryttävät opiskelijoille vähintään 15 opintopistettä vieraalla kielellä, joten opintopolun opiskelijoille ei ole samaa ongelmaa kuin taloushallinnon opiskelijoilla.

Jako vapaavalintaisten ja vaihtoehtoisten ammattiopintojen välillä ei ole yhden vastaajan mielestä järkevää, koska jossain tilanteissa se aiheuttaa tilanteen, jossa opiskelija on pakotettu käymään oman koulutusohjelman ulkopuolisia opintojaksoja, eikä hän sitä vastoin suorita ollenkaan oman koulutusohjelmaan liittyviä valinnaisia opintojaksoja. Tällainen tilanne syntyy silloin, jos opiskelijalla on aikaisempia korkeakouluopintoja tai ammattitutkinto. Jos opiskelija haluaa olla tehokas, hän anoo aiemmin suoritetuista opinnoistaan vapaavalintaiset hyväksiluetuiksi. Vapaavalintaisten lisäksi opiskelija joutuu suorittamaan vaihtoehtoiset ammattiopinnot 6 opintopistettä oman koulutusohjelman ulkopuolelta. Näin ollen tutkintoon sisältyy 21 opintopistettä aivan muita opintojaksoja, mutta ei yhtään omaan koulutusohjelmaan liittyviä valinnaisia opintojaksoja, jos opiskelija haluaa valmistua minimiopintopistemäärällä. Useamman vastaajan mielestä olisi järkevintä, että vaihtoehtoiset ammattiopinnot kuusi opintopistettä olisi suoritettava oman koulutusohjelman opintojaksoista, jolloin opiskelijat suorittaisivat varmasti joitakin ylimääräisiä opintojaksoja liittyen omiin opintoihinsa. Vastaavasti vapaavalintaisiin opintoihin voisi sisällyttää vaatimuksen siitä, että osa suorituksista olisi oltava oman koulutusohjelman ulkopuolelta.

Kyselyn vastaajat sekä muut opiskelijat liiketalouden koulutusohjelmassa kertoivat informaation riittämättömyyden Porvoon yksikön heikkoudeksi. Yksi vastaajista väitti, että harva opiskelija Porvoossa tietää mahdollisuudesta nopeutettuihin opintoihin, tai mikäli tietää, niin opiskelijat eivät tiedä mistä pitäisi lähteä liikkeelle. Vastaaja painotti tiedottamisen ja informoinnin tärkeyttä nopeampaa valmistumista suunnitteleville opiskelijoille. HAAGA-HELIA:n opinto-ohjaajien ja opettajien tulisi kannustaa sekä motiivoida opiskelijoita, jotta opiskelijat valmistuisivat nopeammin tai tavoiteajassa. Koulunhenkilökunnalla on suuri merkitys opiskelijoiden motivoinnissa. Yksi vastaaja ehdotti, että pikalinjalaisille voitaisiin pitää oma informaatiotilaisuus koulun alkaessa. Informaatiotilaisuudessa kerrottaisiin iltapuolen opintojaksoista, opintorakenteesta ja ohjeistettaisiin opiskelijoita osallistumaan päiväopiskelun lisäksi iltaopiskeluun. Tilaisuuteen voitaisiin pyytää opiskelijoita, jotka suorittavat tai ovat suorittaneet opintojaan nopeutusti.

6.4 Opinnot

Kolmannessa osiossa selvitettiin vastaajien opinnoista; mistä opinnot ovat koostuneet ja toteutumistavoista. Iltapuolen vastaajat ovat suorittaneet kaikki opintonsa iltaopiskeluina. Toinen iltapuolen vastaajista suoritti yhden lukukauden aikana noin 44 opintopistettä ja toinen vastaajista noin 50 opintopistettä. Kumpikaan vastaajista ei ollut hyödyntänyt nuorten päiväpuolen opintojaksoja. Toinen vastaajista oli suorittanut verkkototeutuksia 18 opintopisteen verran. Aikaisemmin hankitun tunnistamisella ja tunnustamisella eli AHOTT:n avulla molemmat iltapuolen opiskelijat olivat hakeneet noin 24 opintopistettä. Tämä on selkeästi enemmän kuin keskimäärin päiväpuolen opiskelijat olivat hakeneet. Avoimesta yliopistosta iltapuolen vastaaja oli suorittanut kolme opintopistettä. Iltapuolen opiskelijat olivat hyötynneet saamistaan AHOTT opinnoista eniten. Tämä on selkeästi nopeuttanut noin lukukauden verran opintoja.

Päiväpuolen opiskelijat suorittavat keskimäärin 50 opintopistettä yhden lukukauden aikana, poikkeuksena vastaaja, joka oli suorittanut noin 57 opintopistettä lukukautena. Muissa HAAGA-HELIAn yksiköissä oli suoritettu muutamia opintojaksoja: Pasilassa, Vallilassa sekä Malmilla. Kysymyksessä yhdeksän haluttiin selvittää, miten opiskelijoiden opintojaksot ovat jakaantuneet päivä- tai iltaopintoihin sekä toteutumistavoista. Päiväpuolen opiskelijoista kaksi oli suorittanut 93 - 96 opintopistettä päiväpuolella, kun taas yksi vastaaja oli suorittanut yhteensä 111 opintopistettä. Vastaajista kaikki olivat hyödyntäneet iltapuolen opintoja koko opintojen ajan. Päiväpuolen opiskelijoista kaksi oli suorittanut iltaopinnoissa noin 40 opintopistettä. Yksi vastaaja oli suorittanut noin 60 opintopistettä iltapuolella. Päiväpuolen opiskelijat olivat hyödyntäneet verkkototeutuksia iltaopiskelijoita paremmin. Kaksi päiväpuolen vastaajaa oli suorittanut yhdeksän opintopistettä verkossa, kolmas kuusi opintopistettä sekä neljäs kolme opintopistettä.

Päiväpuolen opiskelijat olivat hyödyntäneet opinnoissaan myös intensiiviviikkoja enemmän iltapuolen opiskelijoihin verrattuna. Yksi päiväpuolen opiskelija oli suorittanut 14 opintopistettä intensiiviviikoilla ja muut päiväpuolen opiskelijat vähintään kolme opintopistettä. Vastaavasti iltapuolen opiskelijat eivät olleet hyödyntäneet intensiiviviikkoja opinnoissaan ollenkaan. Tähän voi vaikuttaa se, että intensiiviviikot toteutetaan normaalisti päivätoteutuksina.

Päiväpuolen vastaajista kolme oli saanut aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamisella ja tunnustamisella AHOTT kuusi opintopistettä, yksi vastaajista ei ollut saanut/hakenut ollenkaan ja yksi vastaajista oli saanut 36 opintopistettä, mikä on kaikista suurin määrä mitä kukaan vastaajista oli saanut/hakenut. AHOTT:sta saatu 36 opintopistettä vaikutti vastaajan nopeutettuun valmistumiseen, koska 36 opintopistettä vastaa yhtä lukukautta.

Kysymyksessä 10 tiedusteltiin, mitkä tekijät ovat vaikuttaneet vapaasti, vaihtoehtoisten sekä vieraskielisten opintojen valintaan. Kaksi vastaajaa oli valinnut vapaasti valittavat opintojaksot nopean tai helppojen opintopisteiden vuoksi. Yksi vastaajista totesi, että Porvoon yksikön vapaasti valittavien opintojaksojen anti ei ole niin laaja kuin voisi olla. Iltapuolen vastaaja oli valinnut vapaasti valittavat, vaihtoehtoiset sekä vieraskieliset opintojaksot verkkototeutuksina. Kaksi päiväpuolen vastaajista nimesi vapaavalintaisten ja vaihtoehtoisten opintojaksojen tärkeimmäksi kriteeriksi, että opetuskieli oli englanti, mikä kartutti muulla kuin kotimaisella kielellä opiskeltavia opintopisteitä. Toinen vastaajista joutui valitsemaan vaihtoehtoisia opintojaksoja restonomien opintojakso tarjonnasta. Toteutustapa sekä opetuskieli olivat tärkein kriteeri, mutta opiskelija kertoi joutuneen pakon sanelemana tähän, koska Porvoon yksikön vaihtoehtoisten opintojaksojen tarjonta ei ollut tarpeeksi kattava. Muutama vastaaja taloushallinnon päiväpuolelta nimesi vapaasti valittavien sekä vaihtoehtoisten opintojaksojen tärkeimmäksi kriteeriksi oman mielenkiinnon opintojaksojen sisältöä kohtaan sekä sen, minkä uskoivat hyödyttävän vastaajia tulevaisuudessa; esimerkiksi yksi vastaajista suoritti pankkipolun Vallilassa. Kaikki taloushallinnon opiskelijat vastasivat, että vieraskieliset opintojaksot tuottivat hankaluuksia, sillä niiden tarjonta taloushallinnon puolella oli heikko. Yksi vastaajista totesi keränneen yli puolet tarvittavasta pistemäärästä kahdesta SAP -opintojaksosta, joista vastaaja oli saanut yhdeksän opintopistettä vieraskielisiin sekä vapaasti valittaviin opintopisteisiin. Opiskelija painottikin, että heti opintojen alussa pitäisi kertoa konkreettisesti, että valitsemalla esimerkiksi SAP -opintojakson, opiskelijat ansaitsevat vapaasti valittavia sekä vieraskielisiä opintopisteitä. Tämä on merkittävä tekijä, kun opiskelija nopeuttaa opintojaan. Kansainvälisen kaupan ja myynnin opintopolun opiskelija kertoi, ettei hänen tarvinnut suorittaa erikseen vieraskielisiä opintoja, koska opinnot tulivat täyteen pakollisten ammattiopintojen ohella.

Vastaajilta kysyttiin kysymyksessä 10 mielipiteitä opinto-ohjauksen riittävydestä opintojen aikana, tähän kuuluu opinto-ohjaaja, opettajat sekä koulutuslinjajohtaja. Iltapuolen vastaajien mielestä opintojen ohjaus on ollut vaihtelevaa. Toinen vastaajista kertoi, että opinto-ohjelma oli muuttunut kesken opintojen, mikä oli aiheuttanut sekaannuksia ja epävarmuutta siitä, mitä opintojaksoja tulisi olla suoritettuna sekä mitä opintojaksoja hyväksytään vaihtoehtoisiin opintoihin. Päiväpuolen vastaajat antoivat kiitosta opinto-ohjaaja Maria Ruohutulalle, joka toimi vuosina 2011 – 2012 päiväpuolen opinto-ohjaajan Marina Henrikssonin sijainen. Opiskelijat olivat saaneet Ruohutulalta vastauksia kysymyksiin sekä opastusta siihen, miten opintojaan voi nopeuttaa. He olivat saaneet häneltä myös erittäin hyvin opinto-ohjausaikoja. Vastaavasti kyselyn perusteella voidaan todeta, että opettajien ohjaus oli puutteellista. Vastaajat lisäisivätkin yleisellä tasolla opinto-ohjauksen määrää; vastauksia saa, mutta niitä pitää osata kysyä, kiteytti yksi päiväpuolen vastaaja. Yksi päiväpuolen opiskelijoista oli kiinnostunut opintojen nopeuttamisesta heti opintojensa alussa, mutta oli saanut vanhan opintosuunnitelman mukaisen opintojaksotarjonnan. Tämän vuoksi vastaaja oli suorittanut ensimmäisenä lukuvuonna opintojaksoja, mitkä eivät uuden opintosuunnitelman mukaisesti kuuluneet enää suoritettaviin opintojaksoihin. Koulun puolelta oltiin kuitenkin joustavia ja suoritettut opintojaksot hyväksiluettiin.

Kysymyksessä 12 vastaajilta kysyttiin, olivatko vastaajat kokeneet joidenkin opintojaksojen olleen vaikeita valittavia. Tällä kysymyksellä pyrittiin selvittämään mahdolliset pullonkaulat opintojaksotarjonnassa. Taloushallinnon opiskelijat vastasivat jälleen vieraskielisten opintojaksojen kohdalla olleen vaikeuksia, koska niitä oli tarjolla heikosti. Yksi vastaajista kertoi, että olisi voinut suorittaa syventävinä opintoina taloushallinnon opintojaksoja, jos niitä olisi ollut tarjolla. Toinen taloushallinnon opiskelija koki, että vaihtoehtoisten opintojaksojen valitseminen oli hankalaa, koska kansainvälisen kaupan ja myynnin opintojaksot menivät päällekkäin taloushallinnon opintojaksojen kanssa. Pari yksittäistä opintojaksoa nousi esiin myös vastauksista; toinen opintojakso oli tilintarkastus, jota ei ollut tarjolla kuin kerran lukuvuonna. Opintojakso toteutettiin syksyllä, mikä tarkoitti vastaajille opintojaksojen tarkkaa suunnittelua, koska normaalisti kyseinen opintojakso suoritetaan vasta kolmannen vuoden syksynä. Toinen esiin nousseista opintojaksoista oli tutkimusmenetelmät 2 -opintojakso, joka toteutettiin 2013 lukuvuonna vain yhden kerran, minkä vuoksi kolme vastaajaa suoritti opintojakson Pasilas-

sa verkkototeutuksena. Kansainvälisen kaupan ja myynnin opiskelija kertoi, että hänellä oli hankalaa suorittaa kolmannen vuoden ammattiopintoja toisena vuotena, sillä iltapuinnoissa ei ole tarjolla kuin taloushallinnon opintopolun opintojaksoja. Kolmannen vuoden opintojaksot menivät toisen vuoden opintojaksojen kanssa päällekkäin päiväpuolella, minkä vuoksi vastaaja joutui valitsemaan korvaavia opintojaksoja muista HAAGA-HELIA:n toimipisteistä. Esimerkiksi kolmannen vuoden opintojakso Doing business globally (9 op), jota oli mahdotonta valita Porvoon toimipisteestä, koska se meni toisen vuoden opintojen kanssa päällekkäin. Opinto-ohjaajan avulla opiskelija kuitenkin löysi Malmin toimipisteestä vastaavia opintojaksoja, yhteensä yhdeksän opintopisteen verran ja näin kyseinen opintojakso saatiin korvattua. Iltapuolen vastaajat kokivat ainoastaan vaihtoehtoisten ammattiopintojen kohdalla olleen hankalaa, koska eivät tienneet mitkä opintojaksot hyväksytään näihin.

Kysymyksessä 13 haluttiin kuulla vastaajien mielipiteitä projektityöskentelystä; miten vastaajat ovat kokeneet projektityöskentelyn vaikuttaneen heidän nopeutettujen opintojen etenemiseen. Iltapuolen opiskelijat eivät vastanneet kysymykseen sillä projektityöskentelyä toteutetaan ainoastaan päiväpuolella. Päiväpuolen vastaajat kokivat eri tavalla projektityöskentelyn. Vastaajista osa osallistui kaikkiin toteutettuihin projekteihin ja osa oli osallistunut projekteihin vain ensimmäisenä lukuvuonna. Yksi vastaajista, joka oli osallistunut kaikkiin projekteihin, ei kokenut projektityöskentelyn hidastaneen opintojaan. Vastaavasti toinen vastaajista koki projektityöskentelyn hidastaneen hänen opintojaan, koska projektityöskentelyssä oli aina sidottu ryhmään eikä itsenäistä nopeaa opiskelua voinut harjoittaa. Kolmas vastaaja taas piti projektityöskentelyä hyödyllisenä, tosin hän koki myös, että projektit monesti hidastivat tekemistä. Viimeinen vastaus piti sisällään sen, että projektityöt ovat ensisijaisen tärkeitä opiskelijoille; tapaamiset ja yhteistyö yrittäjien kanssa auttavat opiskelijoita tulevaisuudessa työelämässä.

Porvoon liiketalouden opiskelijoille laaditaan lukujärjestykset. Lukujärjestyksiin on sisällytetty opiskelijoille pakolliset -, kieli- sekä lukujärjestyksiin on ns. upotettu tunnit vapaaehtoisille opintojaksoille. Porvoon yksikössä kielten opintojaksoille on varattu viikosta kaksi päivää, joko aamu- tai iltapäivästä, kaikkien opiskelijoiden lukujärjestyksistä, milloin kieliä voi opiskella. Kysymyksessä 14 tiedusteltiin, miten vastaajat kokivat ennalta laaditut lukujärjestykset ja voiko lukujärjestyksen puitteissa helposti suorittaa muita

opintojaksoja. Tämä on oleellinen tieto, koska se liittyy läheisesti siihen, miten vastaajat ovat nopeuttaneet opintojaan. Iltapuolen vastaajista vain toinen vastasi seuraavasti kysymykseen; hänen mielestään iltapuolella ei voi suorittaa muita, lukujärjestyksen ulkopuolella olevia opintojaksoja. Päiväpuolen vastaajat kokivat ennalta laaditut lukujärjestykset myönteisemmin. Yhden vastaajan mielestä lukujärjestykset olivat pääosin järjestettävissä. Jos päällekkäisyyksiä lukujärjestyksiin syntyi, löytyi usein sama opintojakso iltapuolen toteutuksista. Toinen vastaaja kertoi, että hän on pystynyt suorittamaan hyvin opintojaksoja haastavista lukujärjestyksistä huolimatta. Vastaaja selvensi, ettei kaikilla opintojaksoilla ole läsnäolopakkoa, joka on mahdollistanut esimerkiksi kahden opintojakson suorittamisen samanaikaisesti. Vastaaja kommentoi, että lukujärjestyksiä tiivistämällä eli pidentämällä päiviä tehostettaisiin opiskelua. Nyt vastaaja koki, että muutama tunnin koulupäivät ovat ”turhia”. Vastauksista kävi myös ilmi, että muita opintojaksoja voisi helposti suorittaa, jos vain opintojaksoja olisi tarjolla. Tässä peräänkuulutettiin lukujärjestyksen huolellista suunnittelua ja tuntien tehostamista. Hyvin organisoiduilla lukujärjestyksillä Porvoon opiskelijat voisivat valmistua yleisesti ottaen nopeammin. Esiin nousi myös mielipide, etteivät lukujärjestykset olleet erityisen vaikeita, koska on mahdollista suorittaa ilta- ja verkkototeutuksia sekä itsenäisesti suoritettuja opintojaksoja. Yksi vastaajista kertoikin, että hän suoritti toisen ja kolmannen vuoden opintojaksoja yhtä aikaa, jolloin eri opintojaksojen tunnit menivät osittain päällekkäin. Vastaajan mielestä opintojen nopeuttamiseen sopii parhaiten, että suorittaa oman vuosikursin opintojaksot päivässä ja seuraavan vuoden opintojaksot illassa, jolloin lukujärjestykset toimivat hyvin. Vastuksista saattoi myös päätellä, että ennalta laaditut lukujärjestykset ovat toimivia Porvoossa. Toimivuus ilmenee silloin, kun tiettyinä aikoina viikossa on tiettyjä aineita ja koko koululla on kielten opinnot samaan aikaan. Tämä helpottaa opintojaksojen suunnittelua pitkällä tähtäimellä.

Kysymyksessä 16 kysyttiin, onko opintojen suoritusjärjestys aiheuttanut ongelmia. Kaikki kyselyyn osallistuneet vastaajat vastasivat, etteivät ole kokeneet ongelmia. Taloushallinnon opiskelija vastasi, että tilintarkastuksenopintojakson suorittaminen Porvoossa oli tuottanut hieman hankaluuksia, mutta opiskelija oli löytänyt vastaavan opintojakson Pasilasta verkkototeutuksena. Toinen taloushallinnon opiskelija kertoi konsernitilinpäätös ja IFRS kirjanpito-opintojakson tuottaneen hänelle vaikeuksia. Kyseinen opintojakso suoritetaan normaalisti kolmannen vuoden syksyllä, mutta opiskelija

oli suorittanut kyseisen opintojakson jo toisen vuoden syksyllä. Ongelmia aiheutti se, ettei opiskelijalla ollut tarpeeksi ammattiopintoja suoritettuna.

Kysymyksessä 17 vastaajilta kysyttiin työharjoittelusta. Työharjoittelusta opiskelijat ansaitsevat 30 opintopistettä. Työharjoittelu kestää viisi kuukautta, joka vastaa 100 työpäivää. Kysymyksessä oli kolme alakysymystä, joilla haluttiin tarkentaa työharjoittelun suorittamisajankohtaa; onko suorittanut työharjoittelun hajautetusti vai kokonaan sekä ovatko vastaajat korvanneet työharjoittelun aikaisemmin hankitulla työkokemuksella, ja jos ovat, niin monellako opintopisteellä. Iltapuolen opiskelija oli korvannut koko työharjoittelun eli 30 opintopistettä keväällä 2011 kirjoittamalla laajan työkokemusraportin. Toinen iltapuolen opiskelija oli taas suorittanut työharjoittelun toisena lukuvuotena ja hän oli suorittanut koko työharjoittelun yhdellä kertaa eli yhteensä viisi kuukautta. Yksi päiväpuolen opiskelijoista, oli korvannut koko työharjoittelun. Yksi vastaajista oli taas suorittanut perustyöharjoittelun ensimmäisen vuoden kesällä. Tämä edellyttää, että opiskelijalla on suoritettuna 90 opintopistettä. Syventävän työharjoittelun vastaaja suoritti koulun ohella, toisen vuoden keväällä 2013. Vastaaja hajautti siis työharjoittelun kahteen osaan: 18 opintopistettä ja 12 opintopisteeseen. Vastaajista yksi suoritti koko työharjoittelun (perus sekä syventävän) toisen vuoden keväällä koulun ohella 2 – 4 päivää viikossa ja suoritti työharjoittelun loppuun kesällä, joka päättyi heinä-elokuun vaihteessa 2013. Viimeinen vastaaja suoritti syventävän työharjoittelun toisen vuoden keväällä. Vastaaja oli korvannut työharjoittelusta 15 opintopistettä eli perusharjoittelun.

Taulukko 2. Työharjoittelun suorittaminen

Vastaaja	Missä vaiheessa opintoja suoritit/suorittit työharjoittelun ?	Hajautetusti vai kokonaan 5 kuukautta?	Onko korvannut työharjoittelua aikaisemmin hankinnalla työkokemuksella?
1			30 opintopistettä
2	Toisena vuonna	Kokonaan 5 kk	
3			30 opintopistettä
4	1.vuoden kesänä 2.vuoden keväällä koulun ohessa	18 opintopistettä 12 opintopistettä	
5			30 opintopistettä
6	2.vuoden keväällä 2-4 pvä viikossa koulun ohella jatkaen kesällä työharjoittelu loppuun	Kokonaan 5 kk	
7	2. vuoden keväällä syventävä työharjoittelu		perusharjoittelu 15 opintopistettä

Yllä olevan taulukon perusteella vastaajista neljä korvasi perus- tai syventävänharjoittelun tai molemmat. Ilta- ja päiväpuolen vastaajat korvasivat sekä vastaavasti suorittivat työharjoittelun. Vastaajista yli puolet, jotka suorittivat työharjoittelun, suoritti sen toisena lukuvuotena. Yksi vastaajista suoritti työharjoittelun hajautetusti ja aloitti sen heti ensimmäisen lukuvuoden kesällä.

Kysymyksessä 18 vastaajilta kysyttiin, missä vaiheessa opintoja vastaajat ovat aloittaneet/ aloittavat opinnäytteen kirjoittamisen. Kysymys 19 oli jatkokysymys, missä selvitettiin, onko opinnäytetyö kirjoitettu esimerkiksi toimeksiantona yritykselle. Toinen iltapuolen opiskelijoista ei ollut kyselyn aikaan aloittanut opinnäytetyötään ja toinen oli aloittanut opinnäytetyönsä keväällä 2013 eli neljännellä lukukaudella. Opiskelija kirjoittaa opinnäytetyönsä toimeksiantona työharjoittelupaikalleen.

Päiväpuolen opiskelijoista yksi vastaaja oli aloittanut kirjoittamisen toisen opiskeluvuoden jouluna ja hän kirjoitti opinnäytetyönsä toimeksiantona yritykselle. Toinen päiväpuolen vastaaja oli aloittanut opinnäytteensä toisen vuoden tammikuussa 2013. Vastaaja kirjoitti opinnäytetyönsä toimeksiantona nykyiselle työpaikalleen. Kaksi vastaajaa aloitti opinnäytetyön kirjoittamisen toisen vuoden keväällä 2013. Vastaajat kirjoittavat toimeksiannon HAAGA-HELIA:n Porvoon liiketaloudenyksikölle. Kuudes vastaaja oli aloittanut opinnäytetyönsä toisen vuoden joululomalla. Vastaajista yksi kirjoittaa opinnäytetyönsä toimeksiantona työharjoittelupaikalleen. Vastaaja oli sopinut ensin opinnäytetyöstä ja vasta tämän jälkeen sopinut työharjoittelupaikasta.

6.5 Opintorakenne nopeammin valmistuville opiskelijoille

Ammattikorkeakoulu opiskelijoista, jotka valmistuvat alle normiajan on vielä vähän tietoa tai tutkimuksia. Tämän vuoksi on muistettava, että tämän opinnäytetyön opintorakennesuunnitelma on tehty niiden tietojen ja kokemusten perusteella, mitä opinnäytetyön laatimisvaiheessa on ollut käytettävissä.

Mitä enemmän opiskelijat hyödyntävät tulevaisuudessa pikalinjaa, sitä paremmin linjaa voidaan kehittää ja rakentaa. Tässä opinnäytetyössä on hyödynnetty itse toteutettua tutkimusta ja pyritty löytämään yhtenäisyyksiä suoritettavien opintojaksojen välillä ja tämän pohjalta on rakennettu uusi opintojakso suunnitelma.

6.5.1 Taloushallinnon opiskelijoille

Vastaajien perustiedoissa oli havaittavissa yksi yhteinen taustekijä; vastaajat olivat suorittaneet ammattikoulun ennen ammattikorkeakoulua. Vastaajat olivat siis merkonomeja sekä yksi vastaajista oli maisteri. Voidaan olettaa, että vastaajilla oli ammatillisia valmiuksia jo ennen koulun alkua. Tämä on mahdollistanut vastaajille ammattiopintojen suorittamisen ennen kuin perusopinnot on suoritettu. Taulukkoon kerätyt opintojaksot ovat tehty sen pohjalta, että opiskelija etenee oman päiväryhmän kanssa ja samalla suorittaa toisen ja kolmannen opintojaksot iltatoteutuksissa.

Taulukko 3. Opintorakennesuunnitelma nopeammin valmistuville taloushallinnon opiskelijoille ensimmäiselle lukuvuodelle

1 Lukuvuosi Taloushallinto	OP	Aikataulun mukaan
Englanti 2 ILTA	3	2 vuoden syksy
Business Negatiation ILTA	3	3 vuoden syksy
Ruotsi 1 & 2 ILTA	yht. 6	1 & 2 Vuosi
Verotus ILTA	6	2 vuoden kevät
Ostot ja logistiikka ILTA	3	2 vuoden syksy
Henkilöstöjohtaminen ILTA	6	2 vuoden kevät
Analysis of financial statement ILTA	3	3 vuoden syksy
vapaa- sekä kieliopintoja väh. 6-9 op	6 - 9	
Kesällä suorittaa perusharjoittelu	12 - 15	

Taulukkoon on koottu toisen ja kolmannen vuoden opintojaksoja, jotka olisi hyvä suorittaa heti ensimmäisenä lukuvuotena. Opiskelijan tulee tuntea oma osaamisensa ja omat rajansa, sillä osa opintojaksoista vaatii laajojen asioiden omaksumista nopealla aikataululla sekä teoreettisten asiakokonaisuuksien hallintaa. Verotus on yksi näistä opintojaksoista, missä opiskelijalla olisi hyvä olla ammatillista osaamista. Opintojakso on kuuden opintopisteen arvoinen, joka kuuluu suoritettaviin ammattiopintoihin. Opintojakso suoritetaan normaalisti toisena lukuvuonna. Henkilöstöjohtamisen opintojakso taas suoritetaan toisen vuoden keväällä ja on kuuden opintopisteen arvoinen. Suoritettaessa henkilöstöjohtamisen opintojaksoa illassa, toteutumistapa poikkeaa päiväpuolen toteutuksesta. Iltapuolella opettajat huomioivat opiskelijoiden ammatillisen osaamisen ja opintojakso toteutetaan opiskelijoiden kanssa pitkälti keskustelujen sekä ryhmätöiden kautta. Analysis of financial statement -opintojakso suoritetaan normaalis-

ti kolmannen lukuvuoden syksyllä. Opintojakso on teoreettinen ja siksi on tärkeää, että opiskelijalla on aiemmista tutkinnoista hankittua osaamista, jotta opiskelija ymmärtää opintojakson tavoitteet. Kyselystä kävi ilmi, että taloushallinnon opintopolulla suoritettavat opintojaksot eivät kerrytä opiskelijoille tarpeeksi kieliopinnoja. Opiskelijan olisi hyvä valita vapaavalintaiset opintojaksot muulla kuin ohjelman kielellä, jolloin opiskelija kerryttää vapaavalintaisiin sekä kieliopintoihin opintopisteitä. Jos opiskelija suorittaa työharjoittelun, opiskelijan kannattaisi suorittaa perusharjoittelu heti ensimmäisen lukuvuoden kesällä.

Taulukko 4. Opintorakennesuunnitelma nopeammin valmistuville taloushallinnon opiskelijoille toiselle lukuvuodelle

2 Lukuvuosi Taloushallinto	OP	Aikataulun mukaan
Strateginen johtaminen ILTA	6	3 vuoden syksy
Konsernitilinpäätös ja IFRS kirjanpito ILTA	3	3 vuoden syksy
Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät VERKKO	3	3 vuoden syksy
Tilintarkastus ILTA	3	3 vuoden syksy
Suoritettava loput vapaavalintaiset sekä kieliopinnot	9 - 6	
Vaihtoehtoiset kurssit (mielellään muulla kuin kotimaisella kielellä opiskeltuna)	6	
Keväällä aloittaa syventävä työharjoittelu	18 - 15	

Toisen lukuvuoden aikana opiskelijan tulisi suorittaa loput kolmannen vuoden opintojaksoista, jos opiskelijalla on tarkoituksena valmistua kahdessa vuodessa. Taulukkoon kootut opintojaksot ovat pääosin iltatoteutuksia sekä yksi verkkototeutus. Toisena lukuvuonna opiskelijan tulee suorittaa puuttuvat vapaavalintaiset, kieliopinnot sekä syventävät opintojaksot. Olisi ihanteellinen tilanne, jos opiskelija pystyisi koulun ohella suorittamaan syventävän työharjoittelun jo keväällä, näin opiskelija pystyy takaamaan itselleen valmistumisen kolmannen vuoden syksyille.

6.5.2 Kansainvälisen kaupan ja myynnin opiskelijoille

Nopeutetusti opintojaan suorittaneita kansainvälisen kaupan ja myynnin opintopolun opiskelijoita on vain muutamia, joten heistä on tietoakin vähän. Useimmat opintonsa nopeutetusti suorittaneet ovat taloushallinnon opiskelijoita. Tähän varmasti vaikuttaa se, ettei kansainvälisen kaupan ja myynnin opintojaksoja ole mahdollista suorittaa iltatoteutuksissa, mikä nopeuttaisi helpommin opintoja.

Taulukko 5. Opintorakennesuunnitelma nopeammin valmistuville kansainvälisen kaupan ja myynnin opiskelijoille ensimmäiselle lukuvuodelle

1 Lukuvuosi Kansainvälinen kauppa ja myynti	OP	Aikataulun mukaan
Englanti 2 ILTA	3	2 vuoden syksy
Business Negotiation ILTA	3	3 vuoden syksy
Henkilöstöjohtaminen ILTA	6	2 vuoden kevät
Ostot ja logistiikka ILTA	3	2 vuoden syksy
vapaavalintaisia kurseja väh.6-9 op	6 - 9	
Kesällä suorittaa perusharjoittelu	12 - 15	

Olisi tärkeää, että kansainvälisen kaupan ja myynnin opiskelijat suorittaisivat vapaavalintaisia opintojaksoja ensimmäisenä lukuvuonna. Mielellään enemmän kuin taulukkoon merkitty 6 – 9 opintopistettä, näin opiskelija helpottaa toisen lukuvuoden opintoja, kun hänen ei tarvitse suorittaa niin sanotusti ylimääräisiä opintojaksoja. Taulukossa on kuuden opintopisteen opintojakso; henkilöstöjohtaminen, jonka opiskelija voi suorittaa iltatoteutuksessa. Yrityksen ostot ja logistiikka -opintojakson opiskelija pystyy myös suorittamaan iltatoteutuksena jo ensimmäisenä lukuvuotena. Jos opiskelija suorittaa työharjoittelun, hänen olisi hyvä suorittaa perusharjoittelu ensimmäisen vuoden kesällä.

Taulukko 6. Opintorakennesuunnitelma nopeammin valmistuville kansainvälisen kaupan ja myynnin opiskelijoille toiselle lukuvuodelle

2 Lukuvuosi Kansainvälinen kauppa ja myynti	OP	Aikataulun mukaan
Strateginen johtaminen ILTA	6	3 vuoden syksy
Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät VERKKO	3	3 vuoden syksy
Doing Business Globally H-H MUUT TOIMIPISTEET	9	3 vuoden syksy
Suoritettava loput vapaavalintaiset	9 - 6	
Vaihtoehdot kurssit	6	
Kevällä aloittaa syventävä työharjoittelu	18 - 15	

Kuten aiemmin tekstissä kerrottiin, kansainvälisen kaupan ja myynnin omia opintojaksoja ei ole tarjolla iltatoteutuksina. Opiskelijan kannattaisi suorittaa strateginen johtaminen iltatoteutuksena, joka on kolmannen vuoden opintojakso. Opintopolun opiskelijoiden ei tarvitse erikseen kerryttää kieliopintoja vaan opiskelija saa kielipisteet ammatinopinnoista. Opiskelijan tulee huolehtia vapaavalintaisista sekä vaihtoehtoisista opintojaksoista. Kansainvälisen kaupan ja myynnin opiskelija löytää helposti vaihtoehtoisia opintojaksoja taloushallinnon opintojaksotarjonnasta. Opiskelijan tulisi aloittaa viimeistään ensimmäisen lukuvuoden keväällä työharjoittelu. Ihanteellinen tilanne syntyisi, jos opiskelija pystyisi koulun ohella suorittamaan työharjoittelun, näin opiskelija pystyy takaamaan itselleen valmistumisen kolmannen vuoden syksylle.

6.5.3 Aikuisopiskelijoille

Vastauksien perusteella, selvää kuvaa aikuisten nopeutetusta opiskelusta ei saatu, joten näin ollen taulukkoa ei pystytty rakentamaan aikuisopiskelijoille. Tärkein syy opintojen nopeuttamiseen löytyi AHOTT:sta. Opiskelijat olivat saaneet AHOTT:n avulla 24 – 25 opintopistettä, joka tarkoittaa opiskeluajassa mitattuna yhtä lukukautta. Toinen aikuisopiskelijoista oli myös hyväksilukenuk koko työharjoittelun, joka tarkoittaa 30 opintopistettä. Hän oli myös saanut 55 opintopistettä hyväksiluettua, joka tarkoittaa opiskelijalle melkein lukuvuoden mittaista opiskeluaikaa. Aikuisopiskelijat pystyisivät kuitenkin suorittamaan intensiiviviikoilla tai päiväpuolen toteutuksissa opintojaksoja, jonka avulla aikuisopiskelijat pystyisivät nopeuttamaan opintojaan huomattavasti. Aikuisopiskelijan kannattaisi suorittaa perus- sekä syventävätyöharjoittelu mahdollisimman nopeasti. Useimmat aikuisopiskelijat ovat työelämässä, mikä mahdollistaisi työharjoittelun tekemisen niin sanotusti koulun ohella.

7 Yhteenveto ja kehitysideoita tulevaisuudelle

Ammattikorkeakoulututkinto on käytännönläheinen tutkinto, jonka laajuus vaihtelee 210 opintopisteestä aina 270 opintopisteeseen. Päätoimisesti opiskellen opiskeluaika on 3,5 - 4 vuotta.

Tämä opinnäytetyö on toteutettu produktina eli kehittämishankkeena. Tarkoitus on ollut rakentaa HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön liiketalouden opiskelijoille nopeutettu koulutusohjelman rakenne. Porvoon liiketalouden koulutusohjelmasta valmistuu tradenomeja, laajuus on 210 opintopistettä ja opintojen kesto on 3,5 vuotta. Parhaassa mahdollisessa tapauksessa, tämän kehityshankkeen avulla opiskelijat saavat heti opintojensa alussa selkeän kuvan ja ohjeet siitä, mitä opintoja tulee suorittaa missäkin järjestyksessä, jotta valmistuminen alle 3,5 vuoteen on mahdollista. Samalla koulutus voi muuttua yhä enemmän opiskelijan tarpeet ja lähtökohdat huomioimaksi kokonaisuudeksi.

7.1 Opinnäytetyön merkitys

Tämän opinnäytetyön ajankohtaisuus ei olisi voinut olla parempi; Jyrki Kataisen hallituksen tavoitteena on vahvistaa ammattikorkeakoulujen toiminnan laatua ja tehokkuutta uudistamalla ammattikorkeakoulujen rahoitusta ja hallintoa koskeva lainsäädäntö AMK-uudistuksen avulla vuosina 2011 – 2014. Joten nyt jos milloin, on aika rohkaista ammattikorkeakouluopiskelijoiden opiskelukykyä.

HAAGA-HELIAN Porvoon yksiköllä on mahdollista tukea opiskelijoidensa opiskelukykyä tarjoamalla opiskelijoiden tarvitsemia tukipalveluita tai jopa myös erillisiä opintopolkuja, esimerkkinä opintopolkua nopeampaa valmistumista tähtääville opiskelijoille. Tämä kehityshanke on tuonut ilmi ne opiskelijat, jotka omalla aktiivisuudellaan valmistuvat alle tavoiteajan. HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön kannattaisikin nyt kartoittaa laajasti erilaisia mahdollisuuksia nopeuttaa opiskelijoidensa valmistumista, ja samalla luoda tuloksellisuutta, jota painotetaan yhä enemmän ammattikorkeakoulu-uudistuksen myötä korkeakoulujen rahoituksessa.

7.2 Tulevaisuuden kehitysideat

Kun opiskeluaikoja ja valmistumista halutaan nopeuttaa, on tajuttava, että pelkällä yksittäisen opiskelijan opiskelukyvyllä ja aktiivisuudella ei ratkaista ongelmia. On tärkeää muistaa, että myös opintoprosesseissa, opetusmenetelmissä ja koulutusjärjestelmän yleisissä toimintatavoissa on paljon parannettavaa. Tämän opinnäytetyön myötä toteutetussa tutkimuksessa kävi selvästi ilmi, että Porvoon yksikön liiketalouden opiskelijat kaipaavat uudistusta varsinkin opintoprosesseihin ja opetusmenetelmiin. Esimerkiksi lisäämällä työtunteja opintoviikkoihin sekä organisoimalla paremmin ennalta laadittuja lukujärjestyksiä voitaisiin tehostaa opintoja yleiselläkin tasolla. Myös opintojaksoja tiivistämällä ja yhdistämällä pystyttäisiin rakentamaan parempia ja kiinnostavampia opintokokonaisuuksia, niin opiskelijoille kuin opettajillekin. Näin tuettaisiin opiskelua eikä vain patistettaisi opiskelijoita valmistumaan ripeästi. Samalla myös opinto-ohjaajat saisivat apua; jokaiselle pikalinjalaiselle ei tarvitse räätälöidä omaa pikaopintopolkua vaan jokaiselle linjalaiselle olisi yhteinen selkeä opintojen etenemispolku.

Isot kasvukeskukset vetävät ammattikorkeakouluopiskelijoita puoleensa. Ammattikorkeakoulun ja liiketalouden ammattikorkeakoulututkinnon valinnanmahdollisuuksia on rajaton määrä Suomessa. HAAGA-HELIAN Helsingin yksiköt ovat erittäin suosittuja, joka näkyy vuosittain hakutilastoissa. Porvoon HAAGA-HELIAN yksikölle onkin varmasti haastavaa löytää niitä keinoja, joilla saadaan ulkopaikkakuntalaisia opiskelijoita kiinnostumaan Porvoon yksiköstä. Yksikön tulee selvittää, mitkä asiat luovat lisäarvoa potentiaaliselle kohderyhmälle sekä mikä synnyttää lisäkiinnostusta tarjottavia koulutusohjelmia kohtaan.

Tällainen lisäarvo voisi mahdollisesti olla uusi opintopolku opiskelijoille, jotka tähtäävät nopeampaan valmistumiseen. Porvoon yksikön tulisi löytää oikea tapa markkinoida opintopolkua; uniikki opiskelumahdollisuus, jota ei tarjota muissa ammattikorkeakouluissa. Tärkeää mainonnassa olisi tavoittaa motivoituneita ja opiskeluun sitoutuneita hakijoita ja samalla pyrkiä olemaan haluttava ja arvostettu ammattikorkeakoulu. Samalla opiskelijoiden koulutuksen tuottavuus todennäköisesti nousisi, kun opiskeluaikat lyhenisivät sekä keskeyttämisprosentit laskisivat.

Lähteet

Aalto-yliopisto 2012. Opintoihin liittyviä käsitteitä ja lyhenteitä. Luettavissa: <http://avoin.aalto.fi/fi/studies/descriptions/>. Luettu:18.5.2013.

Alkula, J. 28.5.2013. Talousjohtaja. HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu. S-postiviesti.

Ammattikorkeakoululaki 9.5.2003/ 351

Asetus ammattikorkeakoulu opinnoista (256/1995)

Finlex 2013. HE 9/2013. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ammattikorkeakoululain muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Luettavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2013/20130009#id1917478>. Luettu: 9.6.2013

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012a. Tietoa HAAGA-HELIASTA. Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/tietoa-haaga-heliasta/haaga-helia-lyhyesti>. Luettu: 9.5.2013.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012b. HAAGA-HELIA:n strategiaperusta. Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/tietoa-haaga-heliasta/strategia>. Luettu: 9.5.2013.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012c. Liiketalouden koulutusohjelma, Porvoo, nuoret. Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/liiketalous/liiketalouden-koulutusohjelma-porvoo-nuoret>. Luettu: 9.5.2013.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012d. Opintokokonaisuudet nuoret. Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/liiketalous/liiketalouden-koulutusohjelma-porvoo-nuoret/opintokokonaisuudet>. Luettu: 21.9.2013.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012e. Liiketalouden koulutusohjelma, Porvoo, aikuiset. Luettavissa: http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/liiketalous/liiketalouden-koulutusohjelma-porvoo-aikuiset/index_html. Luettu: 9.5.2013.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012f. Opintokokonaisuudet aikuiset. Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/liiketalous/liiketalouden-koulutusohjelma-porvoo-aikuiset/opintokokonaisuudet>. Luettu: 21.9.2013.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012g. Koulutusohjelman rakenne, sisältö ja laajuus. Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/liiketalous/liiketalouden-koulutusohjelma-porvoo-nuoret/koulutusohjelman-rakenne-sisalto-ja-laajuus>. Luettu: 25.5.2013.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012h. Tietojenkäsittely. Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/courses/lp/cos1lp0011>. Luettu: 25.5.2013.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012i. Opintojaksoluettelo. Liiketoiminta globaalissa toimintaympäristössä. Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/liiketalous/liiketalouden-koulutusohjelma-porvoo-nuoret/Opintojaksoluettelo>. Luettu: 25.5.2013.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012j. Opintojaksoluettelo. Asiakaskeskeinen myyntityö. Kannattava myynti ja markkinointi. Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/courses/lp/pss1lp0011>. Luettu: 25.5.2013.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012k. Opintojaksoluettelo. Liiketoiminnan hallinta. Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/liiketalous/liiketalouden-koulutusohjelma-porvoonuoret/Opintojaksoluettelo>. Luettu: 25.5.2013.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012l. Liiketalouden koulutusohjelma, Porvoo, nuoret. Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/liiketalous/liiketalouden-koulutusohjelma-porvoonuoret>. Luettu: 2.6.2013.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2012m. Aikuisten yhteishaun yleisperiaatteet 2013. Luettavissa: http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/lisatietoa-hakijalle/aikuisten-haun-yleisperiaatteet/index_html. Luettu: 2.6.2013.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu 2013. Hakutilasto. Luettavissa: <http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus-ja-hakeminen/tutkintokoulutus/liiketalous/liiketalouden-koulutusohjelma-porvoonuoret/hakutilasto>. Luettu: 11.5.2013.

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulun vuosikertomus 2012. Luettavissa: <http://m.haaga-helia.fi/zine/18/cover#-/zine/18/article-983>. Luettu: 9.5.2013.

Heikkilä, T. 2003. Tilastollinen tutkimus. Edita. 2008.

Merenluoto, S. 2005. Nopeasti maisteriksi – tutkimus nopeasta valmistumisesta ja valmistujasta. Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan julkaisu A: 204.

MTV3 2013. Ammattikorkeakouluille tulossa rajuja leikkauksia – jo satoja opettajia irtisanottu. Luettavissa:

<http://www.mtv3.fi/uutiset/kotimaa.shtml/2013/08/1790401/ammattikorkeakouluille-tulossa-rajua-leikkauksia---jo-satoja-opettajia-irtisanottu>. Luettu: 11.8.2013.

Opetusministeriö 2010a. Ei paikoillanne, vaan valmiit, hep!. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2010:10. Luettavissa:

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2010/liitteet/tr11.pdf?lang=fi>. Luettu: 13.8.2013.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2010b. Ammattikorkeakoulujen taloudellisen ja hallinnollisen aseman uudistaminen. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2010:23. Luettavissa:

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2010/liitteet/okm23.pdf?lang=fi>. Luettu 13.8.2013.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2011a. Ammattikorkeakoulu koulutus ja sen kehittäminen. Luettavissa:

<http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/?lang=fi>. Luettu: 11.5.2013.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2011b. Ammattikorkeakouluja uudistetaan. Luettavissa:

http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/ammattikorkeakoulu_uudistus. Luettu: 8.6.2013.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2011c. Ammattikorkeakoulujen hallinto, ohjaus ja rahoitus. Luettavissa:

http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/hallinto_ohjaus_ja_rahoytus/?lang=fi. Luettu: 11.8.2013.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2013. Ammattikorkeakoulusektoria uudistetaan. Luettavissa:

http://www.minedu.fi/OPM/Tiedotteet/2013/02/Ammattikorkeakoulusektoria_uudistetaan.html. Luettu: 8.6.2013.

Opintoluotsi 2011. Ammattikorkeakoulututkinto. Luettavissa:

<http://www.opintoluotsi.fi/fi->

FI/Opiskelu/Ammattikorkeakouluopinnot/Ammattikorkeakoulututkinto/. Luettu: 11.5.2013.

Peltonen, M. & Ruohotie, P. 1992. Oppimismotivaatio. Teoriaa, tutkimuksia ja esimerkkejä oppimishalukkuudesta. Aavaranta-sarja. Kustannusosakeyhtiö Otava. Helsinki.

Porvoo Campus 2011a. Porvoo Campus-konsepti. Luettavissa:

<http://porvoocampus.fi/fi/porvoo-campus-2010-konsepti>. Luettu: 9.5.2013.

Porvoo Campus 2011b. Oppiminen Campuksella. Luettavissa:

<http://porvoocampus.fi/fi/oppiminencampuksella>. Luettu: 9.5.2013.

Salminen, H., Ylä-Anttila, P. Ammattikorkeakoulujen taloudellisen ja hallinnollisen aseman uudistaminen. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2010:23. Luettavissa:

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2010/liitteet/okm23.pdf?lang=fi>. Luettu: 8.6.2013.

Tampereen Yliopisto 2012. HOPS eli henkilökohtainen opintosuunnitelma. Luettavissa:

<http://www.uta.fi/opiskelu/opinnot/opiskelukaytannot/hops.html>. Luettu: 2.6.2013.

Tilastokeskus 2008. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden keski-ikä 2007 (mediaani) opetushallinnon koulutusalan mukaan 2007. Luettavissa:

http://stat.fi/til/akop/2007/akop_2007_2008-04-04_tau_004.html. Luettu 13.8.2013.

Tilastokeskus 2013. Keskeyttäminen lisääntyi korkeakoulutuksessa. Luettavissa: https://www.tilastokeskus.fi/til/kkesk/2011/kkesk_2011_2013-03-20_tie_001_fi.html. Luettu: 13.8.2013.

Valtioneuvoston asetus ammattikorkeakouluista 15.5.2003/ 352.

VATT 2008. Tuloksellisuuden ja tuottavuuden mittaus ammattikorkeakouluissa. Luettavissa: http://www.vatt.fi/file/vatt_publication_pdf/t137.pdf. Luettu: 11.8.2013.

4 Y. 4 Y- Neljä yksityistä ammattikorkeakoulua. Luettavissa: <http://www.4y.fi/>. Luettu: 11.8.2013.

Liitteet

Liite 1. Saatekirje

Hei,

Olemme HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön päiväpuolen liiketalouden opiskelijoita. Kirjoitamme opinnäytetyötä aiheesta: Opintorakennesuunnitelman laatiminen nopeampaa valmistumista suunnitteleville opiskelijoille, HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön liiketalouden koulutusohjelmassa.

Opinnäytetyömme tavoitteena on suunnitella konkreettinen pikaopintopolku HAAGA-HELIAN Porvoon yksikön suomenkielisille liiketalouden opiskelijoille, joiden pyrkimyksenä on valmistua alle asetetun opiskelun tavoiteajan (3,5 vuotta).

Olemme saaneet opinto-ohjaajaltamme Maria Ruohtulalta tiedon, että Sinä olet suorittamassa/suorittanut opintosi nopeutetusti. Haluaisimme, että jakaisit kokemuksesi ja tietosi opinnoistasi laatimamme kyselyn avulla. Vastauksesi ovat ehdottoman tärkeitä meille, opinnäytetyöllemme sekä uudelle, nopean linjan opintorakennesuunnitelman laatimiselle.

Kyselylomake löytyy liitetiedostona tästä sähköpostista. Vastaaminen tapahtuu kysymyksissä kirjoittamalla vastaukset kysymysten jälkeen. Kaikkia vastauksia käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti, ja vastaajan henkilöllisyys tulee jäämään salaiseksi.

Vastaukset kyselyyn haluaisimme maanantaihin 20.5.2013 mennessä, liitetiedostona sähköpostiosoitteeseen: essi.kaho@myy.haaga-helia.fi

Kiitos osallistumisestasi!

Essi Kähö & Jenni Lehtisalo

HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulu

Liite 2. Kyselylomake

HAASTATTELUKYSYMYKSET

TAUSTAA ITSESTÄSI

1. Onko sinut hyväksytty ilta- vai päiväpuolen opiskelijaksi?
2. Milloin aloitit opintosi HAAGA-HELIA ammattikorkeakoulussa? (aloittamisvuosi)
3. Arvioitu valmistumisajankohta?
4. Pohjakoulutus?
5. Työkokemuksen määrä?
6. Perhetilanne?

SANA ON VAPAA

7. Kerro ajatuksia, mielipiteitä, kehitysehdoituksia jne. liittyen aiheeseen: opintorakenteen uudistaminen nopeampaa valmistumista suunnitteleville opiskelijoille, HAAGA-HELIA:n Porvoon yksikön liiketalouden koulutusohjelmassa.

OPINTOSI

8. Kuinka monta opintopistettä olet keskimäärin suorittanut yhdessä lukukaudessa?

9. Oletko suorittanut opintojasi seuraavissa vaihtoehtoissa? Jos olet, missä ja kuinka monta opintopistettä?

9.1 Muissa HAAGA-HELIAN yksiköissä:

9.2 Päivä- sekä iltapuolella:

9.3 Verkkokursseina:

9.4 Intensiiviviikoilla:

9.5 Aikaisemmin hankitun osaamisen tunnustamisella (AHOT):

9.6 Itsenäisesti (esim. kirjaturssina):

9.7 Opiskellut kesällä (avoin yliopisto):

10. Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet

10.1 Vapaasti valittavien opintojen valintaan?

10.2 Vaihtoehtoisten opintojen valintaan?

10.3 Vieraskielisien opintojen valintaan?

11. Onko opinto-ohjaus ollut mielestäsi riittävä? (Opo, opettajat, ko-johtaja)

12. Mitä kursseja olet kokenut vaikeaksi valittavaksi Porvoon yksiköstä ja miksi?

13. Miten koet projektityöstentelyn vaikutuksen nopeutettujen opintojen etenemiseen?
(päiväpuolen opiskelijat)

14. Miten koet laaditut ennalta laaditut lukujärjestykset; voiko lukujärjestyksen puitteissa helposti suorittaa muita kursseja?

15. Oletko suorittanut toisen tai kolmannen vuoden opintoja aiemmin, kuin mitä opintosuunnitelmassa on suunniteltu? Jos olet, voisitko kuvailla missä vaiheessa ja mitä kursseja sekä toteutumistapa.

16. Onko opintojen suoritusjärjestys aiheittanut ongelmia?

17. Työharjoittelu

17.1 Missä vaiheessa opintoja suoritat/suoritit?

17.2 Hajautetusti eli osissa vai kokonaan kerralla 5 kuukautta?

17.3 Oletko korvannut työharjoittelua aikaisemmin hankitulla työkokemuksella?
Jos olet, niin kuinka monta opintopistettä?

19. Onko opinnäytetyö kirjoitettu

19.1 Työharjoittelu / työpaikan toimeksiantona?

19.2 Toimeksiantona yritykselle?

19.3 Jokin muu, mikä?

Kiitos ajastasi ja vastauksistasi!

Keväisin terveisin,

Essi Kähö & Jenni Lehtisalo